

**MEMLEKETTİK
KIRİSTER
KOMİTETİ**

**КІРІСТЕР
ҚЫЗМЕТІ**

«КІРІСТЕР ҚЫЗМЕТІ» ЖУРНАЛЫ
№7, 30.06.2022
Ғылыми-практикалық журнал
жылына 4 рет шығады

MEMLEKETTİK KIRISTER KOMITETI

Журнал ұйымдастырушысы:

Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің
Мемлекеттік Кірістер Комитеті

Шығарылымға жауапты ҚР ҚМ МКК Оқу-әдістемелік орталығы

Редакциялық алқа:

Қазақпаева Б.Д.
ҚР ҚМ МКК Оқу-әдістемелік орталығының басшысы

Қожабергенов Е.К.
ҚР ҚМ МКК Халықаралық ынтымақтастық басқармасының басшысы

Абылкасимова С.Ж.
ҚР ҚМ МКК Оқу-әдістемелік орталығы басшысының орынбасары

Касымқұлова Л.Т.
ҚР ҚМ МКК Оқу-әдістемелік орталығы басшысының орынбасары

Абдрахманова И.М.
ҚР ҚМ МКК Оқу-әдістемелік орталығының
Талдау жұмысы бөлімінің басшысы

Ташетов М.Д.
ҚР ҚМ МКК Оқу-әдістемелік орталығының
Цифрландыру және қашықтықтан оқыту бөлімінің бас маманы

Жасубиева А.С.
ҚР ҚМ МКК Оқу-әдістемелік орталығының
Талдау жұмысы бөлімінің бас маманы

Бейсенбі, 30 маусым 2022 жылы
Журнал 2020 жылдан бастап шығарылады
Нұр-Сұлтан қ., Республика даңғ. 60,
ҚР ҚМ МКК ОӘО, 010000
Тел/факс: (7172) 39-66-09
E-mail: umc01@mail.ru
www.kgd.gov.kz

Құрметті оқырмандар, әріптестер, достар!

Сіздердің назарларыңызға "Кірістер қызметі" веб-журналының жетінші шығарылымын ұсынамыз!

Бүгінде салық және кеден органдары - бұл ең заманауи технологияларды, жұмыс нысандары мен әдістерін қолданатын қарқынды дамып келе жатқан құрылым. Салықтық және кедендік әкімшілендіруді жақсартып отырып, Мемлекеттік кірістер органдары сонымен бірге салық төлеушілер мен СЭҚ қатысушыларына қызмет көрсету сапасын арттырып келеді. Кәсіпкерлерге көмек көрсету үшін электрондық сервистер дамуда, көрсетілетін мемлекеттік қызметтер спектрі кеңеюде.

Бұл өте маңызды, өйткені кәсіпкерлік белсенділік пен инвестициялық ахуал, яғни, мемлекеттік қазынаға түсімдердің өсуі бизнес субъектілеріне үлкен көңіл бөлінуіне тікелей байланысты.

Дәстүрді жалғастыра отырып, "Аймақ" айдарында біз ҚР ҚМ Мемлекеттік кірістер комитеті Батыс Қазақстан облысы бойынша Мемлекеттік кірістер департаментінің қызметімен танысамыз.

Осы мүмкіндікті пайдалана отырып, барлық отандастарымызды "Кірістер қызметі" журналы арқылы маусым айындағы халықаралық және кәсіби мерекелерімен құттықтағым келеді.

1 маусым-Халықаралық балаларды қорғау күні - ерекше қуаныш пен жылулыққа толы тамаша мереке. Балалар жылы аясында көптеген жаңа пайдалы жобалар жүзеге асырылып, түрлі іс-шаралар өтуде. Осыған байланысты ҚР ҚМ Мемлекеттік кірістер комитеті бастама ретінде білім беру жүйесінің оқу бағдарламаларына қаржылық сауаттылыққа оқыту бөлігіне өзгерістер енгізуді ұсынды. Біздің еліміздің жас ұрпақтары қазіргі әлемдегі салықтардың маңыздылығын түсінуі керек.

23 маусым - әлемнің барлық мемлекеттік қызметшілері үшін бірыңғай кәсіби мереке күні. Бізге өз тағдырын сеніп тапсыратын және біздің біліктілігіміз бен кәсібилігімізге сенетін адамдарға қызмет етуден басқа құрметті мамандық жоқ. Адамдардың өмір сүру деңгейі мен жалпыұлттық жобалар мен бағдарламаларды іске асыру мемлекеттік қызметшілер жұмысының сапасына байланысты.

Әрине, бұқаралық ақпарат құралдары қызметкерлері күні болып табылатын 28 маусым журналистердің кәсіби мерекесін атап өтпеуге болмайды. Біз мемлекет пен қоғам арасындағы алтын көпір болып табылатын журналистердің еңбегін жоғары бағалаймыз. Қазіргі әлемде адамдарға ортақ ақпараттың үлкен ағымынан сенімді және объективті ақпаратты таңдау және жеткізу - құрметке лайық маңызды жұмыс!

Қайрат Миятов
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Мемлекеттік
кірістер комитеті төрағасының міндетін атқарушы

Құрметті оқырмандар, әріптестер, достар! Уважаемые читатели, коллеги, друзья!

Тәуелсіздік жылдарында Мемлекеттік кірістер органдары статистикалық-бақылау органынан бастап Бақылау-сервистік қызметке дейін біршама ұзақ даму жолынан өтті.

Салықтық және кедендік әкімшілендіру саласында көп іс атқарылғанын атап өту қажет: ірі салық төлеушілермен жұмыс ұйымдастырылды, салықтық тексерулердің сапасы артты, деректермен электрондық алмасу енгізілді, тексеру үшін объектілерді іріктеудің автоматтандырылған жүйесі құрылды, телефония мен интернетті пайдалана отырып, консультациялық қызметтер көрсету жүйесі жолға қойылды. Мемлекеттік кірістер органдары салық төлеушілерді тексерулермен жүз пайыз қамтудан бастартты.

Жаңғырту және сапалы өсу, кәсіпкерлер үшін жаңа сервистік ортаны қалыптастыру - бұл бүгінде салықтық және кедендік әкімшілендіру сапасының белгісі.

Сіздердің алдарыңызда Батыс Қазақстан облысы бойынша Мемлекеттік кірістер органдарының қызметіне арналған "Кірістер қызметі" веб-журналының жетінші шығарылымы тұр.

Веб-журналдың алдыңғы басылымдарындағы үздік дәстүрлерді жалғастыра отырып, кезекті нөмірдің беттерінде біз салық және кеден заңнамасындағы маңызды өзгерістерді баяндаймыз, өңірде болып жатқан оқиғалар туралы айтып береміз, Мемлекеттік кірістер органдарының ардагерлерімен сұхбатты және басқа да көптеген пайдалы материалдарды ұсынамыз.

За годы независимости органы государственных доходов прошли довольно длинный путь развития, от статистически-контрольного органа до контрольно-сервисной службы.

Необходимо отметить, что многое сделано в области налогового и таможенного администрирования: организована работа с крупными налогоплательщиками, повышено качество налоговых проверок, внедрен электронный обмен данными, создана автоматизированная система отбора объектов для проверки, налажена система предоставления консультационных услуг с использованием телефонии и интернета. Органы государственных доходов ушли от стопроцентного охвата налогоплательщиков проверками.

Модернизация и качественный рост, формирование новой сервисной среды для предпринимателей - это сегодня знак качества налогового и таможенного администрирования.

Перед вами седьмой выпуск веб-журнала «Кірістер қызметі», который посвящен деятельности органов государственных доходов по Западно-Казахстанской области.

Продолжая лучшие традиции, воплощенные в предыдущих изданиях веб-журнала, на страницах очередного номера мы осветим наиболее значимые изменения в налоговом и таможенном законодательстве, расскажем о событиях, происходящих в регионе, представим вам интервью с ветеранами органов государственных доходов, и много других полезных материалов.

БҚО МКД басшысы

Айнабеков Бауыржан

Руководитель ДГД по ЗКО

Айнабеков Бауыржан

КАЙДАРОВ БАУЫРЖАН

АБИЛЬДИНОВ АРТЕМ

НУРГОЖАЕВ ДАУРЕН

Заместители руководителя департамента государственных доходов по
Западно-Казахстанской области

Казахстан избрал демократичную модель взаимодействия с налогоплательщиками, благодаря которой создано прозрачное и эффективное налоговое и таможенное администрирование. Опираясь на передовые IT-решения, сформирован комплекс инструментов, который позволяет бизнесу и гражданам быстро и просто исполнять налоговые обязательства. Все это способствует наполняемости бюджетов всех уровней, а в конечном счете – развитию социальной сферы, росту качества жизни людей.

Уровень удовлетворенности клиентов – главный показатель эффективности принимаемых мер. Нашей главной задачей остается клиентоориентированность и создание благоприятных условий для бизнеса.

В условиях пандемии все почувствовали, как это важно и ценно – не выходя из дома, платить налоги, вести конструктивный диалог с профессионалами налоговой и таможенной служб, пользоваться государственными услугами.

Перед руководством департамента государственных доходов по Западно-Казахстанской области стоят глобальные задачи по повышению доходной части бюджета и снижению уровня «теневой» экономики. Это остается главным приоритетом в работе.

Реализация данных задач придаст новый импульс социально-экономическому развитию региона и страны, и будет способствовать повышению уровня жизни населения в целом.

2021 ЖЫЛЫ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ДАМУЫ

Еліміздің ірі мұнай өндіретін өңірі Батыс Қазақстан облысында 2021 жылы негізгі әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштердің оң серпіні сақталды. Өткен жылдың 12 айында өңірде экономика мен әлеуметтік саланы дамытуға бағытталған жобалар орындалды.

2021 жылғы қаңтар-желтоқсан айларында Батыс Қазақстан облысында 2795,7 млрд теңгеге өнеркәсіп өнімі өндірілді. Нақты көлем индексі 94,5%-ды құрады. Осыған ұқсас көрсеткішті тау-кен өнеркәсібі көрсетті, мұнда НКИ 93,4%-ды құрады. Өңдеу өнеркәсібінің НКИ – 100,2%.

Өткен жылы Индустрияландыру картасы аясында құны 3,1 млрд теңге болатын 2 жоба іске қосылып, 170 жұмыс орны ашылды:

- 1) жиһаз фабрикасының құрылысы («Квант» ЖШС);
- 2) кірпіш зауытының құрылысы («134» ЖШС);

Негізгі капиталға салынған инвестициялар 423,7 млрд теңгені құрады, бұл 2020 жылғы қаңтар-желтоқсандағы деңгейден 15,3%-ға аз. Инвестициялардың төмендеуі Қарашығанақ кен орнындағы газ бойынша өндірістік шектеулерді алып тастау жобасы бойынша құрылыс-монтаждау жұмыстарының аяқталуымен байланысты.

Сыртқы сауда айналымы ЕАЭО елдерін есепке алғанда, 2021 жылғы 12 айда \$6081,7 млн немесе 2020 жылғы тиісті деңгейге қарағанда 131,3%-ды құрады, оның ішінде экспорт – \$5180 млн, импорт - \$901,7 млн. Сыртқы сауда балансының сальдосы \$4278,3 млн сомасында оң қалыптасты.

Бөлшек тауар айналымының көлемі 371,4 млрд теңгені құрады. Нақты көлем индексі 2020 жылдың тиісті кезеңінің деңгейіне – 100,5%.

Ауыл шаруашылығының жалпы өнім көлемі 232,1 млрд теңгені құрады, бұл өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 4%-ға артық.

Облыста 2021 жылы 591 мың шаршы метр тұрғын үй пайдалануға берілді, бұл 2020 жылдың тиісті деңгейінен 11,7%-ға артық. Орындалған құрылыс жұмыстарының көлемі 192,8 млрд теңгені құрады, бұл 2020 жылдың сәйкес деңгейінен 5,1%-ға артық.

Мемлекеттік бюджетке 357,2 млрд теңге салық және басқа да міндетті төлемдер түсті (болжамға 101,7%), республикалық бюджетке – 233 млрд теңге (101,9%), жергілікті бюджетке – 124,2 млрд теңге (101,4%).

Экономикалық белсенді халықтың қатарындағы тіркелеген жұмыссыздардың үлесі – 2,7%. Есептік кезеңде 18 638 жұмыс орны құрылды, 23 199 адам жұмысқа орналастырылды. 2021 жылдың қаңтар-желтоқсан айларында бір қызметкердің орташа айлық номиналды жалақысы 226 352 теңгені немесе 2020 жылдың сәйкес кезеңіне 116,3% құрады.

Инфляцияның жалпы деңгейі 108,5%-ды құрады. Баға азық-түлік тауарларына 9,4%, азық-түлік емес тауарларға 8%, ақылы қызметтерге 7,8%-ға өсті.

ЭКОНОМИКАЛЫҚ БЕЛСЕНДІЛІКТІ ҚАЛПЫНА КЕЛТІРУ

Өндірістің өсуін қамтамасыз ету мақсатында 2021 жылы өнеркәсіптегі өндіріс көлемін арттыру бойынша бірқатар іс-шара өткізілді.

2021 жылы «Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг» компаниясы бюджеті \$1 млрд-тан асатын, жылына 4 млрд текше метрге дейін шикі газды қосымша өңдеуге мүмкіндік беретін ірі инвестициялық бастамалардың біріне айналған газ бойынша өндірістік шектеулерді алып тастау жобасын пайдалануға берді.

«Газды кері айдаудың төртінші компрессорын (ГКА4К) салу» жобасы іске асырылып жатыр. Осы жобаны іске асыру қабатқа айдалатын газ көлемін ұлғайтуға, сол арқылы көмірсутек шикізатын өндіру көлемін ұлғайтуға мүмкіндік береді.

Қарашығанақты кеңейту жобасы бойынша (1-кезең) ПРК-1 базалық жобалау жұмыстары аяқталды. Нысанды пайдалануға беру мерзімі 2023 жылға жоспарланған. Жоба Қарашығанақ кен орнындағы өндіру сәресін қол жеткізілген деңгейде ұстап тұруға мүмкіндік беретін шикі газды дайындау және қайтадан қабатқа айдау қуатын ұлғайтуды көздейді.

«Қазатомөнеркәсіп» ЖШС «Оралагрореммаш» АҚ-мен күкірт қышқылын тасымалдауға арналған 22 ашық тіркеме дайындауға оффтейк-келісімшарт жасады, оның ішінде 2021 жылы – 8 бірлік. Қазіргі уақытта компания IVECO автобусы мен ершікті тартқыш өндірісін игеру жобасын іске асыру мәселесін пысықтап жатыр.

**2021 ЖЫЛЫ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ
ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ**

АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ДАМУЫ

2021 жылы ауыл шаруашылығының ЖІӨ көлемі **232,1** млрд теңгені құрады, оның ішінде:

- өсімдік шаруашылығы өнімі – **86,4** млрд теңге,
- мал шаруашылығы өнімі – **145** млрд теңге,
- қызметтер – **0,7** млрд теңге.

НКИ **104%** құрады.

АӨК негізгі капиталына тартылған инвестициялар көлемі **35,9** млрд теңгені құрады. Өсім **1,5** есе болды.

2022 жылдың басында өңірде барлығы **10 074** ауыл шаруашылығы құрылымы тіркелген.

2021 жылы облыстың ауыл шаруашылығы тауар өндірушілері ауыл шаруашылығын қаржыландыруға **22,7** млрд теңгеге несие алды. Жыл басынан бері **7,8** млрд теңгеге **1 110** бірлік ауыл шаруашылығы техникасы мен жабдығы лизингке алынды, оның ішінде **3,3** млрд теңгеге **82** бірлік мөлшерінде **John Deere, Case IH** маркалы заманауи жоғары өнімді техника және т. б. сатып алынды.

**2021 ЖЫЛЫ БАТЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ
ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ**

**ҚОЛЖЕТІМДІ ТҮРҒЫН ҮЙ БОЙЫНША
МЕМЛЕКЕТТІК БАҒДАРЛАМАНЫ ІСКЕ АСЫРУ**

2021 жылы **591** мың ш.м. пайдалануға берілді. Құрылыс жұмыстарының көлемі **192,8** млрд теңгені құрады.

2021 жылы барлығы АЕМ-де **51** тұрғын үй және **5** КПТУ пайдалануға берілді, барлығы **912** пәтер, оның ішінде:

- кредиттік – Орал қаласында **3** көппәтерлі тұрғын үй және АЕМ-де **20** тұрғын үй, барлығы – **476** пәтер;
- жалға берілетін баспана – Орал және Ақсай қалаларында **2** көппәтерлі тұрғын үй және АЕМ-де **31** тұрғын үй, барлығы – **436** пәтер.

Тұрғын үй жағдайын жақсартуға мұқтаж адамдар есебінде **30 362** адам тұр, оның ішінде **10 905** отбасы «халықтың әлеуметтік жағынан аз қамтылған тобы» санатында және **2 824** отбасы «көп балалы отбасы» санатында.

2021 жылы кезекте тұрғандарға **771** пәтер берілді, оның ішінде **638** пәтер халықтың әлеуметтік жағынан аз қамтылған топтарына берілді.

2021 жылы «Самұрық-Қазына Контракт» ЖШС БҚО-ның машина жасау компанияларымен 1,5 млрд теңгеге 11 келісім-шарт жасасты.

Бұдан басқа, ҚР ҰҚК ШҚ өкілдерінің қатысуымен 2021 жылғы 5 мамырда «Айбар» шағын тонналы кемесі, 15 маусымда «Зенит» Орал зауыты» АҚ-да дайындалған «Қайсар» жобасының екі катері түсірілді.

2021 жылы жалпы құны 471,4 млрд теңге болатын 738 жаңа жұмыс орнын құрумен 21 жоба іске қосылды.

2022 жылғы инвестициялық жобалар портфелінде және болашаққа мынадай жоспарлар бар. 4942 жұмыс орнын құрумен 1,7 трлн теңгеге 101 инвестициялық жоба іске асырылуда. Оның ішінде 2022 жылға жалпы сомасы 243,8 млрд теңгеге 1137 жұмыс орнын құрумен 37 жобаны іске қосу көзделіп отыр. Оның ішінде ірілері:

- ✓ газды кері айдаудың төртінші компрессорын орнату;
- ✓ IVECO автоспецтехника өндірісін игеру («Оралагрореммаш» ЖШС);
- ✓ пластмасса қалдықтарын қайта өңдеу, тауарларға арналған пластмасса қаптамалары өндірісі («УТПК» ЖШС);
- ✓ сүт-тауар фермасының құрылысы («Ringo-Milk» ЖШС);
- ✓ күн панельдерінің өндірісі («Green Spark Limited» ЖШС);
- ✓ көкөніс өнімдерін өсіру және қайта өңдеу бойынша агроөнеркәсіптік кешенді кеңейту («Рубцов» ЖК);
- ✓ кірпіш зауытының құрылысы («АлтынАлмаСтрой» ЖШС);
- ✓ кірпіш зауытының құрылысы («Westgroup» ЖШС);
- ✓ логистикалық орталық құрылысы («Квант» ЖШС).

Агроөнеркәсіптік кешенде 1 679 тұрақты жұмыс орнын құрумен, жалпы сомасы 160 млрд теңгеге 80 инвестициялық жобаның пулы анықталды.

АНЫҚТАМА: МАЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫНДА 55,3 МЛРД ТЕҢГЕ СОМАСЫНА 52 ЖОБА; ӨСІМДІК ШАРУАШЫЛЫҒЫНДА 100 МЛРД ТЕҢГЕ СОМАСЫНА 20 ЖОБА; ҚАЙТА ӨҢДЕУДЕ 4,7 МЛРД ТЕҢГЕ СОМАСЫНА 8 ЖОБА.

2021 жылы 18,3 млрд теңге сомасына 18 жоба іске асырылды. Биыл 24,1 млрд теңге сомасына 22 жобаны іске асыру жоспарланған.

ШАҒЫН ЖӘНЕ ОРТА БИЗНЕСТІ ДАМУЫ

2021 жылы Батыс Қазақстан облысында кәсіпкерлікті дамытудың оң динамикасы байқалды.

2022 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша облыста жұмыс істеп тұрған 44 260 шағын және орта кәсіпкерлік субъектісі бар, бұл 2021 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 2,8%-ға артық (43 035 бірлік).

«Бизнестің жол картасы-2025» мемлекеттік бағдарламасы жүзеге асырыла бастағаннан бері мемлекеттік қолдау шараларымен жалпы несие сомасы 135,4 млрд теңгені құрайтын 1315 жоба қамтылды. Мақұлданған жобалар шеңберінде 28,2 мың жұмыс орны сақталып, 6 мыңнан астам жаңа жұмыс орны құрылды.

2021 жылдың қорытындысы бойынша Бизнестің жол картасы-2025 шеңберінде несиелер бойынша пайыздық мөлшерлемені субсидиялау тетігі бойынша 19,4 млрд теңге несие сомасына 851 жобаға қол қойылды, субсидиялар төлемдері 3,4 млрд теңгені құрады. Кредиттерді ішінара кепілдендіру шеңберінде 4,5 млрд теңге кепілдік сомасына 586 шартқа қол қойылды, кепілдік төлемдері 1,4 млрд теңгені құрады. Жалпы сомасы 124,2 млн теңгеге 27 грант берілді.

«Қарапайым заттар экономикасы» тетігі шеңберінде 2021 жылдың қорытындысы бойынша жобалық кеңсе жалпы сомасы 41,7 млрд теңгеге 300 жобаны сүйемелдейді, оның ішінде 31,1 млрд теңге сомасына 261 жоба мақұлданды, 26,8 млрд теңге сомасына 258 жоба қаржыландырылды.

Нәтижелі жұмыспен қамтуды және жаппай кәсіпкерлікті дамытудың 2017-2021 жылдарға арналған «Еңбек» мемлекеттік бағдарламасын іске асыру үшін 2021 жылы республикалық бюджеттен қалалар мен моноқалаларға кредит беруге/микрокредит беруге 500 млн теңге бөлінді. Бұл сомаға «АШҚҚҚ» АҚ арқылы 46 микрокредит берілді, оның ішінде Орал қаласында 445 млн теңгеге 40 микрокредит, Ақсай қаласында 55 млн теңгеге 6 микрокредит берілді.

ИТОГИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ДГД ПО ЗКО ЗА 5 МЕСЯЦЕВ 2022 ГОДА

ШАЙХИЕВА ЖАННАТ

Руководитель управления анализа и рисков ДГД по ЗКО

Налоговые поступления в консолидированный бюджет за 5 месяцев текущего года составили 719,4 млрд. тенге с ростом к аналогичному периоду прошлого года на 389,6% или на 572,5 млрд. тенге.

Исполнение плана госбюджета по налоговым поступлениям составило 104% или сверх плана поступило 7,6 млрд. тенге (*факт 196,1 млрд. тенге, план 188,5 млрд. тенге*).

План РБ исполнен на 100,2% с перевыполнением на 0,2 млрд. тенге (*факт 141 млрд. тенге, план 140,8 млрд. тенге*). Темп налоговых поступлений в РБ достиг 362% (*+102,1 млрд. тенге*). Без учета возврата НДС темп роста поступлений составил 149% или поступления в РБ в сравнении с аналогичным периодом прошлого года увеличились на 46,6 млрд. тенге. (*По состоянию на 01.05.2021г. произведен возврат НДС в сумме 56,0 млрд. тенге, факт 39,0 млрд., без учета возврата факт 95,0 млрд. тенге*),

Местный бюджет исполнен на 115,4% (*факт МБ 55,1 млрд. тенге, план 47,7 млрд. тенге*). Темп роста поступлений в МБ - 116%, рост составил 7,6 млрд. тенге (*за 5 мес 2021 г факт МБ - 47,5 млрд. тенге*).

Рост поступлений в консолидированный бюджет наблюдается по всем отраслям экономики. Наибольший рост по горнодобывающей на 556% или на 559,3 млрд. тенге в связи с ростом цены на нефть на 53%, по торговле на 29% или на 4,9 млрд. тенге, по строительству на 20% или на 1,8 млрд. тенге.

Поступления в госбюджет увеличились по нефтяному сектору в 5 раз или на 96,5 млрд (*за 5 мес 2021- 21,5 млрд. тенге, за 5 мес 2022 - 118,0 млрд*), по несырьевому сектору - на 20% или на 13,1 млрд. тенге (*за 5 мес 2021 г - 64,9 млрд. тенге, за 5 мес 2022 - 78,1 млрд*).

В целом темп роста валового поступления в госбюджет достиг 138% или поступления увеличились на 54,1 млрд. тенге, из них 8,5 млрд. тенге за счет взыскания по комплексной проверке Подрядных компаний КПО, 5,3 млрд. тенге – по проведенным мероприятиям налогового и таможенного администрирования.

Основные резервы обеспечиваются за счет камерального контроля. За отчетный период по 742 уведомлениям обеспечено 1,2 млрд. тенге дополнительных резервов, 377 млн. тенге взыскано за счет переплаты.

По результатам администрирования НДС обеспечено 1,3 млрд. тенге дополнительных поступлений и снижение дебетового сальдо на 1,2 млрд. тенге по 210 налогоплательщикам.

В рамках администрирования косвенных налогов по ЕАЭС обеспечено 207,6 млн. тенге дополнительных поступлений, что в 2 раза больше уровня аналогичного периода прошлого года.

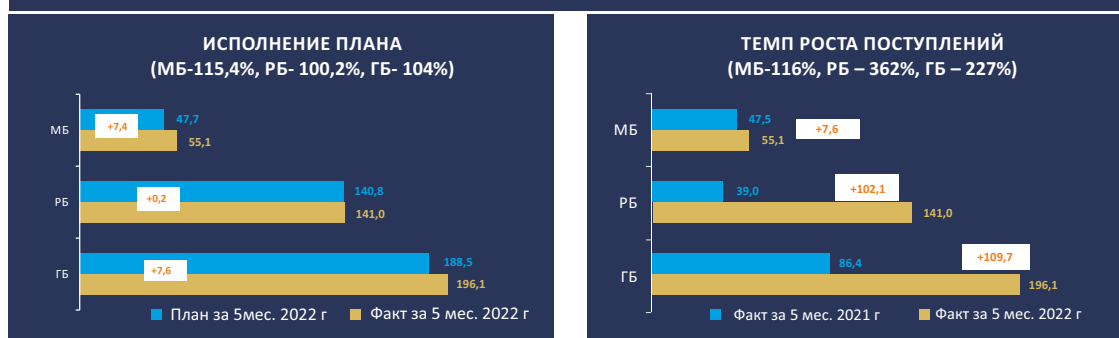
По выявленному камеральным контролем нарушению в сфере оборота табачных изделий Постановлением суда вынесено решение о конфискации дохода в размере 11 млрд. тенге в пользу государства.

С целью изыскания дополнительных резервов проводились работы по признанию государственной регистрации и сделок недействительными.

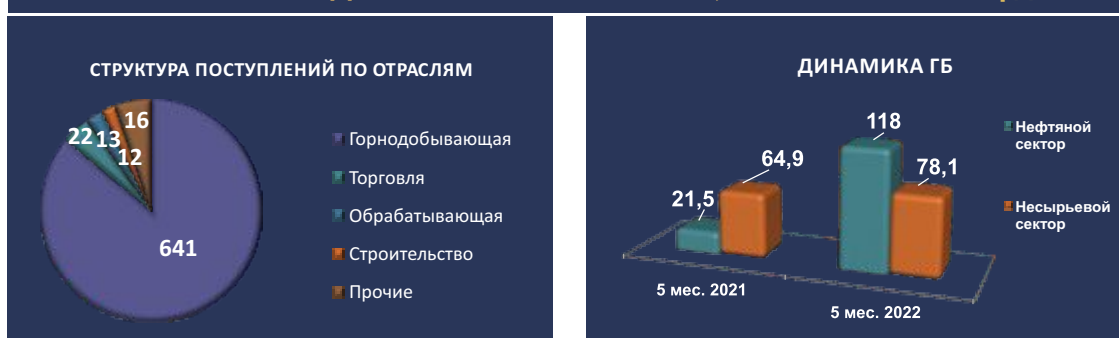
В течение 5-и месяцев 2022 года в судебных органах на рассмотрении находилось 45 исковых производств на сумму 545,5 млн. тенге, из которых 26 удовлетворено на сумму 322,8 млн. тенге, по 2 отказано на 1,4 млн. тенге, 17 исков находятся на рассмотрении.

По признанию государственной регистрации недействительной предъявлено 10 исковых заявлений в судебные органы, из них по 4 отказано, 1 в производстве, 3 удовлетворено, 2 возвращены.

ИСПОЛНЕНИЕ БЮДЖЕТА ЗА 5 МЕС. 2022 Г., млрд. тенге

ИСПОЛНЕНИЕ БЮДЖЕТА ЗА 5 МЕС. 2022 Г., млрд. тенге

НЕДОИМКА

На 01.04.22г недоимка составила 2,0 млрд. тенге, к началу года снижена на 1,2 млрд. тенге или на 37,6% (на 01.01.2022г. – 3,2 млрд. тенге).

Снижение по предприятиям, имевшим недоимку на начало года, обеспечено за счет:

- признания банкротами 39 НП на сумму недоимки 1395 млн.тенге,
- взыскания денежными средствами на сумму 267,2 млн. тенге;
- утверждения судом планов реабилитации по 2 предприятиям с суммой недоимки 512 млн. тенге.

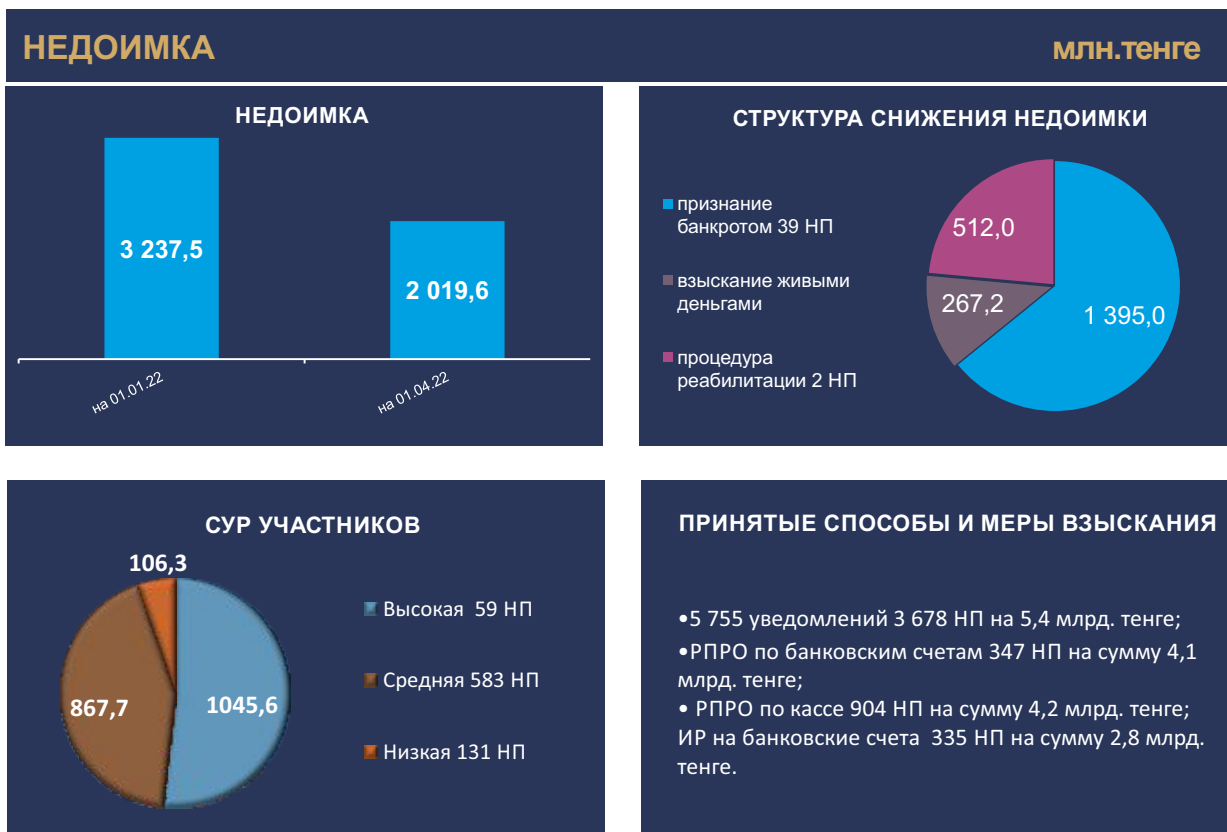
По результатам обработки текущей недоимки, образованной по начислениям 4 квартала 2021 года, взыскано 1,8 млрд. тенге.

Со счетов дебиторов взыскано 33,7 млн. тенге, направлены уведомления 354 дебиторам.

По сравнению с началом года достигнуто снижение количества плательщиков, имеющих задолженность на 18%:

- на 01.04.22г. – 29 574 НП, в т.ч. ФЛ – 28 418
- на 01.01.2022г. – 36 099 НП, в т.ч ФЛ – 34 801.
- отклонение с 01.01.22г. – 6 525 НП, в т.ч ФЛ – 6 383.

В целом за 1 кв т.г. обеспечено взыскание налоговой задолженности «живыми деньгами» по ЮЛ и ФЛ в сумме 325,3 млн. тенге.

ПЕРЕПЛАТА

По состоянию на 01.06.2022г. переплата в ГБ+НФ составила 56,3 млрд. тенге. По сравнению с началом года выросла на 5,9 млрд. тенге и темп составил 111,7% (на 01.01.22г. – 50,4 млрд.тенге).

ПРИЧИНА РОСТА ПЕРЕПЛАТЫ:

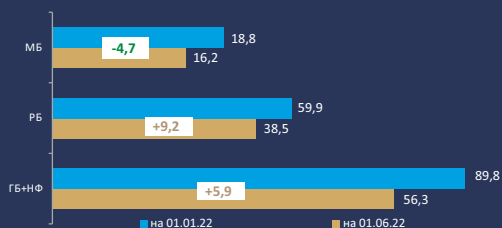
- уменьшение КПН по итогам года по плательщикам авансовых платежей на 10,8 млрд.тенге,

По проведенной работе переплата снижена за счет отработки необоснованной переплаты на 1,5 млрд.тенге использования переплаты в счет уплаты АП по КПН на 3,4 млрд.тенге, проведения возвратов и зачетов по основным КБК – на 0,6 млрд.тенге.

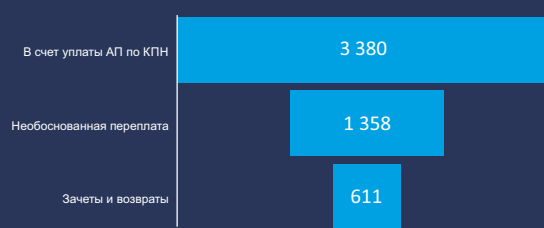
ПЕРЕПЛАТА

млн.тенге

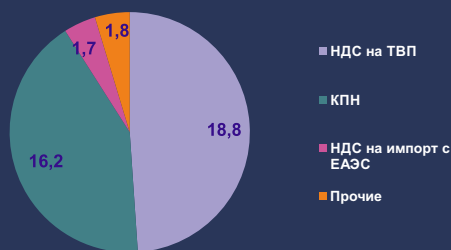
Рост переплаты (с начала года)
(МБ- 77,6%, РБ- 131,3%, ГБ+НФ- 111,7%)

ОТРАБОТКА ПЕРЕПЛАТЫ, млн.тенге

Структура переплаты РБ в разрезе налогов (38,5млрд.тенге)

ПРИЧИНЫ РОСТА

- уплата КПО ранее возвращенной из бюджета суммы в размере **744** млн. тенге,
- предоплата КПО по ИПН в сумме **982** млн. тенге
- уменьшение КПН по итогам года по плательщикам авансовых платежей - **10,8** млрд.тенге

ЦИФРОВИЗАЦИЯ НАЛОГОВОГО И ТАМОЖЕННОГО АДМИНИСТРИРОВАНИЯ

ГЛАВНЫМИ ЦЕЛЯМИ ЦИФРОВИЗАЦИИ ЯВЛЯЮТСЯ ОБЕСПЕЧЕНИЕ ПРОЗРАЧНОСТИ ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ, БОРЬБА С ТЕНЕВОЙ ЭКОНОМИКОЙ, УВЕЛИЧЕНИЕ НАЛОГОВЫХ ПОСТУПЛЕНИЙ, А ТАКЖЕ СОЗДАНИЕ КОМФОРТНОЙ СРЕДЫ ДЛЯ ЧЕСТНОГО НАЛОГОПЛАТЕЛЬЩИКА.

В целях перехода на электронное таможенное декларирование товаров и транспортных средств поэтапно с 2018 года внедрена «Автоматизированная система таможенного и налогового администрирования», являющаяся ключевой системой всех таможенных процессов от ввоза до выпуска товаров.

Уже сегодня видны положительные результаты. Так, все таможенные декларации предоставляются в электронном виде. Ранее декларация и документы подавались на бумажном носителе. При этом участником внешнеэкономической деятельности она подается самостоятельно из любой точки мира в любое удобное время, не выходя из офиса или дома. Система доступна в режиме 24/7. Более 82% таможенных деклараций выпускаются за 1 минуту в автоматическом режиме.

Говоря о цифровизации таможенного администрирования можно отметить работу Ситуационного центра, который осуществляет полный мониторинг процессов на государственной границе, контролирует таможенные досмотры на основе Системы управления рисками.

Наряду с этим создан и Центр электронного декларирования, деятельность которого направлена на обеспечение единой цены по всей республике и, соответственно, равных условий для участников внешнеэкономической деятельности. В дальнейшем оба центра будут объединены в Главное диспетчерское управление с автоматизированным мониторингом за таможенными операциями.

Также создана национальная система прослеживаемости товаров, которая будет способствовать сокращению доли теневой экономики и увеличению налоговых поступлений в бюджет.

Нигметуллина Оксана
руководитель управления
государственных услуг ДГД по ЗКО

Кенжегужин Кайрат
руководитель управления
таможенного администрирования
ДГД по ЗКО

Наиболее эффективным инструментом в дистанционном администрировании стало внедрение системы «Электронные счета-фактуры», позволяющей в онлайн-режиме отслеживать все сделки по товарам и услугам компаний и одновременно проверять полноту отражения их доходов.

Другим новшеством является внедрение с июня 2021 года совместно с НПП «Атамекен» сервиса «Индекс добросовестности налогоплательщиков», направленного на повышение бдительности предпринимателей при выборе контрагента.

Согласно международной оценке Billentis, Казахстан вошел в состав стран-лидеров по развитию системы электронных счетов-фактур E-Invoicing, специализирующейся на анализе отрасли электронного документооборота.

Вместе с тем, необходимо озвучить и вопросы применения системы управления рисками, которая наделена инструментами аналитики больших данных и интеллектуального анализа с возможностью машинного обучения.

Больше всего обработке подвергаются контрольно-кассовые чеки. С 2020 года произведен повсеместный переход на применение онлайн-контрольно-кассовых машин (ККМ), внедрение которых дает возможность предпринимателям в дистанционном режиме просматривать все денежные расчеты в своей деятельности, т.е. отпадает необходимость ведения книги наличных денег. Услуга постановки/снятия онлайн-ККМ автоматизирована. Для покупателей создана возможность проверки чека на подлинность.

Отдельно стоит отметить внедрение в прошлом году первого этапа всеобщего декларирования, которое реализуется через «Кабинет налогоплательщика», «Портал электронного правительства» и мобильное приложение «E-Salyq-Azamat».

МОБИЛЬДІ ҚОСЫМША   **МОБИЛЬНОЕ ПРИЛОЖЕНИЕ**

e-Salyq Azamat

- Салықтарды төлеу ✓
- Салық әмияны ✓
- Еңбекақы төлемдерін қарау ✓
- Алдағы төлемдер ✓
- Оплата налогов ✓
- Налоговый кошелек ✓
- Просмотр оплаты труда ✓
- Предстоящие платежи ✓

ҚР ҚМ МКК байланыс орталығы
Контакт-центр КГД МФ РК   **1414/3**   App Store   Google Play

В целях безболезненного внедрения этой процедуры до запуска первого этапа были интегрированы системы органов государственных доходов с базами данных уполномоченных органов, максимально упрощена процедура декларирования и сама форма декларации.

В МОБИЛЬНОМ ПРИЛОЖЕНИИ «E-SALYQ AZAMAT» ТАКЖЕ ЕСТЬ РЯД И ДРУГИХ СЕРВИСОВ.

Сервис «НАЛОГОВЫЙ КОШЕЛЕК» представляет налогоплательщику информацию о его текущих и предстоящих обязательствах с бюджетом. Деньги из налогового кошелька автоматически зачисляются на соответствующие налоги, по которым возникли налоговые обязательства.

Сервис «ОПЛАТА ТРУДА РАБОТНИКА» позволяет работнику просмотреть суммы начисленного индивидуального подоходного налога, пенсионных взносов, обязательных социальных отчислений и социальных отчислений на медицинское страхование.

Если налогоплательщик хочет посетить налоговый орган, то можно заранее определить дату и время через сервис «ОНЛАЙН-БРОНИРОВАНИЕ ОЧЕРЕДИ».

Через сервис «КАЛЬКУЛЯТОРЫ» можно рассчитать налог на транспорт.

«ЗАПРЕТ НА ВЫЕЗД» - узнать, не наложены ли ограничения на выезд за рубеж.

«ОПЛАТА ЕСП», «ЧАСТЫЕ ВОПРОСЫ» - здесь содержатся актуальные вопросы, которые поступают в колл-центр Комитета госдоходов.

«СЕРВИС ПРЕДСТОЯЩИХ ПЛАТЕЖЕЙ ФИЗЛИЦ» - здесь можно заранее посмотреть сумму налога, который начислили налогоплательщику.

В «СЕРВИСЕ О ЗАДОЛЖЕННОСТИ» - погасить задолженность».

По аналогии с мобильным приложением «E-Salyq Azamat» для физических лиц было разработано мобильное приложение «E-SALYQ BUSINESS» для индивидуальных предпринимателей.

ARTYQSHYLYQTARY MEN MUMKINDIKTERI:

- ЖК ретінде тіркелу
- Салықтар мен әлеуметтік төлемдерді есептеу
- Оңайлатылған декларацияны алдын ала толтыру
- Кәсіпкер мен оның қызметкерлерінің салықтарын есептеу
- Салықтарды төлеу
- Хабарламалар мен анықтамалар алу
- Кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруды оңайлатылған тәртіппен тоқтату

MOBIL'DI QOSYMSHA E-SALYQ BUSINESS MOBIL'NOYE PRILozHENIYE

PREIMUShESTVA I VOZMOZHNOStI:

- Регистрация в качестве ИП
- Расчет налогов и социальных платежей
- Предварительное заполнение упрощенной декларации
- Расчет налогов предпринимателя и его работников
- Уплата налогов
- Получение уведомлений и справок
- Прекращение осуществления предпринимательской деятельности в упрощенном порядке

ТЕГІН МОБИЛЬДІ ҚОСЫМША
БЕСПЛАТНОЕ МОБИЛЬНОЕ ПРИЛОЖЕНИЕ

App Store Google Play

Приложение предназначено для упрощения исполнения налоговых обязательств и обязательств по социальным платежам индивидуальными предпринимателями, применяющими специальный налоговый режим с использованием специального мобильного приложения или на основе упрощенной декларации в соответствии с вступившими с начала текущего года положениями Налогового кодекса.

С помощью «E-SALYQ BUSINESS» можно зарегистрироваться в качестве индивидуального предпринимателя, выбрать и сменить налоговый режим, выдавать чеки, формировать реестр доходов и вести учет доходов работников для автоматического расчета приложением обязательств по налогам и социальным платежам, и заполнения соответствующих строк Упрощенной декларации.

Предприниматели, применяющие специальный налоговый режим на основе патента, становясь пользователями мобильного приложения «e-Salyq Business», освобождаются от представления Расчета стоимости патента и оплаты налогов и социальных платежей заранее (авансом), еще до получения дохода.

Рассчитанные приложением «E-SALYQ BUSINESS» суммы индивидуального подоходного и социального налогов можно оплатить непосредственно в мобильном приложении, используя интеграцию с сервисом Народного банка, опубликованным в Платежном шлюзе Электронного Правительства.

Для удобства предпринимателей в приложении доступны сервисы Налогового кошелька, в том числе по просмотру и погашению задолженности, управлению переплатой, получению ряда уведомлений органов государственных доходов, а также сервис прекращения деятельности ИП в упрощенном порядке.

В целях оперативной помощи населению по разъяснению налоговых и таможенных вопросов, улучшению информированности населения и получению обратной связи, Комитетом государственных доходов Министерства финансов Республики Казахстан реализован **ЧАТ-БОТ В TELEGRAM**.

Который запустился с 1 марта по ссылке @«SalyqBot» (либо по прямой ссылке <https://t.me/salyqbot>).

@SalyqBot – цифровой налоговый консультант, разработан на казахском и русском языках и обладает очень полезными функциями:

- ✔ **позволяет мгновенно выдавать пользователю сведения о наличии либо отсутствии налоговой задолженности;**
- ✔ **помогает налогоплательщикам самостоятельно исчислять налог на транспортные средства и пеню;**
- ✔ **позволяет узнать необходимую справочную информацию, пользоваться налоговым календарем;**
- ✔ **умеет рассылать полезные новости и уведомления в зависимости от интереса пользователя физического или юридического лица;**
- ✔ **ознакомит пользователей с видеоуроками и видеопроинструкциями об актуальных темах и вопросах, касающихся КГД;**
- ✔ **для юридических лиц позволяет узнать сведения об уплаченных суммах.**

Пользоваться Чат-ботом легко и удобно, достаточно использовать QR-код (расположен ниже), который автоматически переведет на приложение «SalyqBot».

**СҰХБАТ САЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ АРДАГЕРІ,
САЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ ҮЗДІГІ
ТЕМІРЕШОВА ТАЛШЫН ТАИРОВНАМЕН**

Батыс Қазақстан облысының салық қызметін қалыптастырудың бастауында тұрғандардың бірі - бұл Темрешова Талшын Таировна. Біз Батыс Қазақстан облысы бойынша Мемлекеттік кірістер департаментінің қызметі туралы кітап үшін материал дайындаған кезде, Талшын Таировнамен сұхбат алуды жөн көрдік, өйткені, оның барлық еңбек қызметі, бүкіл өмірі-бұл біздің облыстың салық қызметінің тарихы.

Талшын Таировна, еңбек жолыңыз қалай басталды?

- 1970 жылы Сайқын орта мектебін бітіргеннен кейін мен ауыл шаруашылығы бухгалтерлерін дайындайтын бір жылдық курстарға жіберілдім. Орда Халық ағарту бөлімі жанындағы орталықтандырылған бухгалтерияның ревизор-бухгалтері, одан әрі "Союзпечать" бөлімінде жұмыс істедім.

Сол жылдары қиын отбасылық жағдай болды, 1978 жылы менің әкем, Ұлы Отан соғысының қатысушысы Темрешов Таир қайтыс болды. Маған сегіз баланың үлкені ретінде анаммен бірге кіші інілерімнің тәрбиесін қабылдауға тура келді. Ұлы Отан соғысы көптеген қазақстандықтардың өміріндегідей ата-анамның өмірінде қатты із қалдырды. Менің анам-Темрешова Меруерт, ол соғыс басталған кезде небәрі 11 жаста еді, ересектермен қатар далада және фермада жұмыс істеді.

Олар Орда (қазіргі Бөкей ордасы) ауданында туып-өскен, білім алған сегіз баланы тәрбиелеп, өмірде өз кәсібін тапқан.

Жұмысын жалғастыра отырып, 1980 жылы Целиноград қаржы-экономикалық техникумының сырттай бөлімін "мемлекеттік бюджет" мамандығы бойынша бітіріп, "қаржыгер" біліктілігін алдым.

Ауданның қаржы бөліміне жұмысқа тұрып, 1978 жылдың наурыз айында халық шаруашылығын қаржыландырудың аға экономисі қызметіне қабылдандым.

Сонымен, Сіз салық қызметі құрылғанға дейін мемлекеттік кірістерде жұмыс істедіңіз бе?

- Иә, 1981 жылы Мемлекеттік кірістер инспекциясының бастығы – Орда аудандық қаржы бөлімі меңгерушісінің орынбасары лауазымына тағайындалдым.

1990 жылғы шілдеде Қазақ КСР Қаржы Министрлігі жанындағы Мемлекеттік салық инспекциясының құрылуына байланысты мен Орда ауданы бойынша салық инспекциясының бастығы болып тағайындалдым, онда 14 жылдан астам жұмыс істедім. Ол кезде біздің ауданның салық инспекциясы құрылған жылы 4 адамнан тұрды, олар аудандық коммуналдық шаруашылықтың бір кабинетінде орналасты. Ал қазір бұл облыстағы мемлекеттік қызметшілердің саны үш жүзден асатын қаржылық

бақылаудың қуатты жүйесі.

Өте қиын болды, бірақ, өте қызықты болды. Жергілікті салықтарды жинау үшін біз аудан орталығынан 180-200 шақырым қашықтықта орналасқан ауылдық округтерге ілеспе жүк көліктерімен бардық. Сол кездегі басты міндет бюджеттің кіріс бөлігін қамтамасыз ету болды. Біз алдымызға қойылған міндеттерді орындадық.

Салық инспекциясының дамуы мен қалыптасуымен бірге біз мамандар өсіп, оқыдық. 1991 жылы Алматы қаласындағы Қазақ мемлекеттік университетіне түсіп, 1995 жылы "Қаржы және несие" мамандығы бойынша Қазақ мемлекеттік басқармасын тәмамдадым.

Батыс Қазақстан облысының салық органдары ұжымындағы әріптестеріммен көп жылдар бойы жұмыс істеу маған өз кәсібім бойынша қайталанбас тәжірибе мен білім беріп қана қоймай, проблемаларды шешуге, қиын жағдайлардан тиісінше шығу жолдарын табуға үйретті.

Талшын Таировна, 32 жыл ішінде салық қызметінің жұмысында не өзгерді деп ойлайсыз?

- Біз 90-шы жылдары бастаған кезде, әрине, қандай да бір ыңғайлы жағдайлар туралы сөз болған жоқ. Ауданның салық инспекциясының 4 қызметкерінде бізде орындықтар мен бухгалтерлік есеп бар 4 үстел болды.

Салық төлеушілерде де, қызметте де барлық есептер қағаз жүзінде жүргізілді. Әр төлеуші үшін үлкен жеке шоттар болды. Барлығы қолмен жазылды, сондықтан көп уақыт пен күш қажет болды.

Бүгінгі таңда мемлекеттік кірістер органдары ақпараттық технологиялар саласында қол жетімді жаңалықтарды енгізудегі ең озық органдардың бірі болып табылады.

Мысалы, салық төлеушілерге арналған "Жеке кабинет". Бұл іс жүзінде өте ыңғайлы. Салық төлеушілер кез-келген ыңғайлы жерден Интернет желісіне қол жеткізе отырып, салық есептілігін жіберуге, салық есептілігі нысандарын қабылдау және өңдеу бойынша мәртебелерді қадағалауға мүмкіндігі бар. Салық төлеушілер нақты уақыт режимінде барлық жедел ақпаратты алады, есептелген салықтарды көреді, төлемдерді тікелей интернет арқылы жүргізе алады, кез келген сұрақтар қоя алады.

Сол жылдардағы жұмысымызды еске

түсіре отырып, сол кезде біздің арамызда бұрын-соңды болмағандай өзара түсіністік, әрқашан бір-бірімізге көмектесуге дайын болғанымызды атап өткен жөн. Біз басқа аудандардағы әріптестерімізбен сөйлесе отырып, жаңа өзгерістерді бірге таныдық, түрлі мәселелер бойынша кеңесіп отырдық. Осылайша бірлесіп жұмыс жасай отырып, біз алдымызға қойылған міндеттерді орындадық.

Бүгінгі таңда мемлекеттік кірістер органдары мемлекеттік басқарудың маңызды буыны болып табылады. Еліміздің, аудан өңірінің бюджетін толықтыру олардың қалай жұмыс істейтініне байланысты.

Сіздің ойыңызша, мемлекеттік кірістер органдарының қызметкері қандай қасиеттерге ие болуы тиіс?

- Әрине, бұл кәсібилік пен құзыреттілік. Мемлекеттік кірістер органдарында білім мен дағдылардың бай жиынтығы бар адамдар жұмыс істеуі керек. Олай болмаған жағдайда, олар Мемлекеттік кірістер органдарының алдына қойылған міндеттерді орындай алмайды. Біздің ісімізде жауапкершілік, бастамашылдық, эмоционалдық тұрақтылық, үнемі кәсіби деңгейді арттыруға және жетілдіруге дайын болу сияқты қасиеттер де маңызды.

Талшын Таировна, әңгімеңізге рахмет.

Әріптестеріңізге тілектеріңіз:

Мен Мемлекеттік кірістер органдарының барлық қызметкерлеріне зор денсаулық, бақыт, амандық, табыс және сарқылмас қуат тілеймін. Өз күшіңізді, тәжірибеңіз бен біліміңізді беретін ісіңіз Сізге қуаныш пен жаңа кәсіби жетістіктер әкелсін!

Тілектермен қатар, мен әріптестеріме бюджеттің кіріс бөлігінің түсуін қамтамасыз ете отырып, қаржылық-экономикалық қиындықтарға қарамастан, өз жұмысын атқарып жатқаны үшін алғыс айтқым келеді.

Сонымен қатар, салық төлеушілерге олардың қосқан үлестері үшін үлкен рахмет айтқым келеді – өйткені азаматтық парызыңызды орындай отырып, Сіз бюджеттің кіріс бөлігін нығайтуға үлкен үлес қосасыз.

«Я планировала связать свою судьбу с туризмом»

Асем, расскажите о себе?

Я родилась 15 февраля 1991 года, в Бурлинском районе Западно-Казахстанской области. В 2013 году окончила Западно-Казахстанский инженерно-гуманитарный университет, по специальности «финансы». В следующем 2014 году, я закончила магистратуру по специальности «экономика».

Если честно, то я планировала связать свою судьбу с туризмом, так как мы всей семьей любим путешествовать. Но я выбрала специальность финансиста, и это заслуга моих родителей, так как они сумели направить мою любовь к математике в правильное русло. И сейчас я несколько не жалею, что так все сложилось. Я считаю свою работу не только интересной, но и необходимой нашему обществу, стране, государству.

Вообще, моя семья – это мой надежный тыл. Я это чувствовала с детства. Это ощущение мне и моему брату, всегда давала мама. Но и сейчас, когда я сама стала мамой, мои родители для меня остаются для меня, самыми близкими и любимыми людьми.

После окончания магистратуры, в 2014 году я на конкурсной основе поступила на работу в Налоговое управление Бурлинского района, и вот уже более восьми лет нахожусь на государственной службе.

ЗА МОЛОДЫМ ПОКОЛЕНИЕМ – БУДУЩЕЕ...

Сегодня в органах государственных доходов Западно-Казахстанской области трудятся специалисты, ежедневно выполняющие ответственную сложную работу, направленную на выполнение поставленных перед налоговыми органами, задач. И ядром коллектива, наравне с опытными профессионалами, являются ее молодые специалисты, ведь молодежь – это самое перспективное и активное поколение, и будущее не только коллектива, но и страны.

В 2022 году, наша страна отметит 31 год Независимости, и столько же исполнится нашим коллегам, тем, кто родился вместе со страной, в 1991 году.

Их шесть, и они все разные. Активные, целеустремленные, уверенные в себе молодые люди, но в то же время разные по характеру, по взглядам на жизнь. Но у них, одно общее на всех – это любимая работа. Мы уверены, что каждый из них ощущает гордость и ответственность, выбрав единожды профессию сотрудника налоговых органов.

И одна из них, Габидулова Асем Сериковна – руководитель отдела налогового контроля и взимания Управления государственных доходов по Бурлинскому району Департамента государственных доходов по Западно-Казахстанской области

Скажите, как строилась ваша профессиональная карьера?

Трудовую деятельность я начала в качестве ведущего специалиста отдела по работе с налогоплательщиками в Налоговом управлении Бурлинского района. Затем в 2019 году я была переведена на должность главного специалиста отдела налогового контроля и взимания теперь уже Управления государственных доходов по Бурлинскому району, и в январе 2021 года, меня назначили руководителем этого отдела.

У нас в Управлении замечательный коллектив.

С первых дней работы в качестве ведущего специалиста, и работая уже руководителем отдела, я всегда получала помощь и поддержку от коллег, от своих наставников. Ведь образование, полученное в университете, это базовая основа, и только опыт и навыки работы, дают большие возможности для развития профессиональных навыков.

Что на ваш взгляд, самое главное в профессии сотрудника органов государственных доходов?

На мой взгляд, чтобы состояться в нашей профессии, необходимо быть инициативным,

«МОЕ САМОЕ ГЛАВНОЕ ДОСТИЖЕНИЕ – ЭТО МОЯ СЕМЬЯ, ЭТО САМАЯ КРАСИВАЯ В МИРЕ, МОЯ ДОЧЬ ЭЛИДА, ЭТО ТОТ ПУТЬ, КОТОРЫЙ Я ВЫБРАЛА САМА.»

исполнительным, ответственным, готовым постоянно повышать свой профессиональный уровень. Я считаю, что профессиональный налоговый инспектор, по определению, должен знать больше чем бухгалтер.

Вместе с тем, он должен коммуникабельным, уметь общаться с людьми, иметь широкий кругозор. Работа налогового инспектора очень многообразна. Нужно обладать знаниями не только налогового, но и гражданского, и административного, и уголовного законодательства, и поэтому необходимо следить за текущими изменениями законодательства.

А из качеств я бы выделила порядочность, честность, целеустремленность, умение оперативно принимать решение и выполнять поставленные задачи, тактичность, самоотдачу и высокую степень ответственности за принимаемые решения.

Ну а трудности в вашей профессии, бывают?

Лично у меня, больших, непреодолимых трудностей не возникало.

Я люблю свою работу, и это главное для меня.

Наверное, самая большая трудность в работе, к сожалению, возникает от нехватки кадров.

Скажите Асем, какие приоритеты в настоящее время есть у вас, у молодого поколения страны?

Для себя лично я определила свои приоритеты, и я думаю, в будущем добьюсь своих поставленных целей. Главное для меня сейчас – честно и ответственно выполнять свою работу. Я хочу работать так, чтобы мною гордилась моя семья, мои коллеги, чтобы мой труд был полезен моей стране.

Уверена, такие приоритеты и ценности у большинства моих ровесников. Молодежь хочет получить качественное образование, интересную, хорошо оплачиваемую работу, ему присуще желание жить лучше, и это, на мой взгляд, нормально. Вместе с тем, на нас как на молодое поколение ложится огромная ответственность, так как выбор жизненных приоритетов молодежи влияет в целом на судьбу страны. Ведь за молодым поколением – будущее.

Асем, какое ваше самое главное достижение?

Я горжусь не только своими профессиональными достижениями, а они у меня есть.

Мое самое главное достижение – это моя семья, это самая красивая в мире, моя дочь Элида, это тот путь, который я выбрала сама.

И еще я горжусь тем, что работаю в команде с самыми профессиональными специалистами в Управлении государственных доходов по Бурлинскому району. Я прошла вместе с ними путь от ведущего специалиста до руководителя отдела и получила ценный опыт. Мои коллеги не только квалифицированные специалисты, но и разносторонне развитые личности. Я благодарна им за помощь и поддержку.

Но кроме этого, я считаю, что все мои профессиональные достижения еще впереди, так как я еще в начале трудового пути.

Спасибо вам за интересное интервью.

ИХСАНОВА ГҮЛЗИЯ

БҚО бойынша МКД берешекпен жұмыс басқармасының басшысы

Салықтарды және төлемақыларды төлеу бойынша кейінге қалдыруды немесе мерзімін ұзартуды беру тәртібі мен шарттары

Салықтарды және (немесе) төлемақыларды төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындау мерзімдерін өзгерту бойынша ҚР Салық кодексінің «Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы» 6 тарауында қарастырылған.

Салықтарды және (немесе) төлемақыларды төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындау мерзімдерін неғұрлым кеш мерзімге ауыстыру не салықтық берешекті өтеу мерзімдерін ұзарту салықтарды және төлемақыларды төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындау мерзімдерін өзгерту деп танылады. Айта кетейік, бұл ереже айыппұлдар сомасына қатысты қолданылмайды.

Салықтардың және төлемақылардың сомаларын бір мезгілде төлей отырып, кейінге қалдыру алты айдан аспайтын мерзімге беріледі, салықтардың және төлемақылардың сомаларын тең үлестермен ай сайын немесе тоқсан сайын төлей отырып, мерзімін ұзарту үш жылдан аспайтын мерзімге беріледі.

Салықтарды және төлемақыларды төлеу мерзімі салықтың және төлемнің төленуге тиіс бүкіл сомасына не оның бір бөлігіне қатысты өзгертілуі мүмкін, сонымен қатар төлем көзінен ұсталатын салықтар, акциздер, Еуразиялық экономикалық одаққа мүше мемлекеттердің аумақтарынан импортталатын тауарларға салынатын қосылған құн салығы, сондай-ақ Қазақстан Республикасының бюджет заңнамасына сәйкес Қазақстан Республикасының Ұлттық қорына түсетін салықтар бойынша салықтық міндеттемені орындау мерзімдері өзгертілуге жатпайды.

Салықтарды және төлемақыларды төлеу бойынша кейінге қалдыру немесе мерзімін ұзарту қаржылық жағдайы салықты және төлемақыны белгіленген мерзімде төлеуге мүмкіндік бермейтін жеті негіз қарастырылған.

Салық төлеу жөніндегі салық міндеттемесін орындау мерзімін өзгерту туралы не оны өзгертуден бастарту туралы шешім қабылдау салық төлеушінің өтініші келіп түскен күннен бастап он жұмыс күні ішінде қаралады.

Салақтар мен алымдарды ай сайын немесе тоқсан сайын тең бөліп төлеумен бөліп төлеу жоспары үш жылдан аспайтын мерзімге ұсынылатынын, сонымен қатар бір жылдан астам мерзімге бөліп төлеу жоспары тек салық төлеушінің немесе үшінші тұлғаның жылжымайтын мүлкін кепілге немесе банк кепілдігімен берілетінін назарыңызға саламыз.

Мүлікті кепілге қою шарты салық төлеуші салықтарды және (немесе) төлемақыларды төлеу бойынша салықтық міндеттемені орындау мерзімін өзгерту туралы өтініш берген күннен бастап он жұмыс күнінен кешіктірілмейтін мерзімде, мынадай талаптар сақталған кезде жасалады.

Үшінші тұлғалардың құқықтарымен ауыртпалық салынған мүлік, салық органдарын қоса алғанда, мемлекеттік органдар қойған шектеулері бар мүлік, тыныс-тіршілікті қамтамасыз ету объектілері, электр, жылу және өзге де энергия түрлері, тыйым салынған мүлік, тез бүлінетін шикізат, тамақ өнімдері кепіл нысанасы болып қабылданбайды, сонымен қатар дара кәсіпкер, жеке практикамен айналысатын адам ретінде тіркеу есебінде тұрмаған жеке тұлғаға қолданылмайды.

Салықтарды немесе төлемақыларды төлеу бойынша кейінге қалдыру немесе мерзімін ұзарту қаржылық жағдайы салықты немесе төлемақыны белгіленген мерзімде төлеуге мүмкіндік бермейтінін назарыңызға саламыз.

Сонымен қатар қарызды қайта құрылымдау нормалары «Оңалту және банкроттық туралы» заңында қарастырылған.

Жеке кәсіпкерлер мен заңды тұлғалардың берешегін қайта құрылымдау туралы істі сот қарайды.

Берешекті қайта құрылымдау рәсімін қолдану туралы сот шешімі заңды күшіне енген күннен бастап екі ай ішінде борышкер барлық кредиторлармен борышты қайта құрылымдау туралы шарт жасасуға міндетті.

Қарызды қайта құрылымдау туралы шартта шарттың талаптары, борышкердің кредитор алдындағы міндеттемелерін орындау әдістері мен мерзімдері туралы ережелер болуы тиіс. Мұндай шарт үш жылдан аспайтын мерзімге жасалады.

Борышкерге қатысты сот шешімі шығарылған күннен бастап айыппұл және өсімпұлды есептеу тоқтатылады, қарызды қайта құрылымдау туралы шарт жасасу кезеңінде сотқа борышкерді банкрот деп тану туралы арыз беруге тыйым салынады, борышкерге мүлікті иеліктен шығару бойынша қандай да бір мәмілелер жасауға тыйым салынады.

Берешекті қайта құрылымдау туралы келісімді бекіту туралы сот ұйғарымы заңды күшіне енген күннен бастап мынадай салдарлар басталады: борышкер берешегінің барлық түрлері бойынша өсімпұлдарды, айыппұлдарды және сыйақыны есептеу тоқтатылады, борышкердің шоттары бойынша барлық шектеулер алынып тасталады, соттардың бұрын қабылданған шешімдерінің төрелік шешімдердің орындалуы, борышкердің мүлкіне жаңа тыйым салулар мен шектеулер қою тоқтатылады.

КАРТМАГАМБЕТОВ БОЛАТ

Руководитель управления камерального мониторинга ДГД по ЗКО

О камеральном контроле и часто допускаемых нарушениях налогоплательщиков

На сегодняшний день налоговые органы все активнее применяют дистанционные меры контроля, одним из которых является камеральный контроль.

Камеральный контроль строится на анализе и сличении различных источников данных со сведениями, отраженными в налоговых декларациях.

Однако нередки случаи, когда налогоплательщики ввиду некорректного отражения данных в декларациях, допускают расхождения, вследствие которых направляется уведомление по камеральному контролю.

К наиболее частым ошибкам, допускаемым налогоплательщиками, относятся ошибки следующего характера.

НЕКОРРЕКТНОЕ ЗАПОЛНЕНИЕ И ВЫПИСКА ЭЛЕКТРОННЫХ СЧЕТ – ФАКТУР:

- ошибочное указание кодов иностранных валют;
- не корректное отражение оборотов по реализации товаров, работ и услуг;
- не указывается категория поставщика и покупателя товаров, работ и услуг (экспедитор, лизингодатель и другие категории);

НЕКОРРЕКТНОЕ ЗАПОЛНЕНИЕ И НЕ ПРЕДОСТАВЛЕНИЕ НАЛОГОВЫХ ДЕКЛАРАЦИЙ:

- задвоение расшифровок по поставщикам;
- арифметические ошибки при заполнении декларации;
- заполнение и отправка нулевых либо пустых деклараций;
- двойное направление идентичных деклараций;
- некорректный перенос данных из деклараций предыдущих лет (остатки товаров, убытки, стоимостной баланс групп (подгрупп)),

НАРУШЕНИЕ ПОРЯДКА ПРИМЕНЕНИЯ КОНТРОЛЬНО-КАССОВОЙ МАШИНЫ ПРИ ОСУЩЕСТВЛЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ РАСЧЕТОВ:

- не выбитие контрольно-кассовых чеков при реализации товаров, работ, услуг;
- выбитие чеков с ошибочными суммами;
- не оформление возвратов по чекам.

Таким образом, от соблюдения простых правил заполнения ЭСФ, корректного и полного отражения всех необходимых данных в налоговой отчетности зависит количество направляемых в адрес налогоплательщика уведомлений камерального контроля.

В связи с чем, органы государственных доходов рекомендует налогоплательщикам быть внимательными при декларировании своих налоговых обязательств.

НУРАДИН САПАРОВ
БҚО МКД кедендік реттеу басқармасының басшысы

Кедендік жете тексеру саны 3 есеге азайды

Соңғы үш жылда тәуекелдерді басқару жүйесімен тағайындалатын кедендік жете тексеру саны 3 есеге азайды. Бұл өз кезегінде сыртқы экономикалық қызметке адал қатысушыларға жүктемені азайтуға және тәуекелі жоғары компанияларды кедендік бақылауға тартуға мүмкіндік берді.

Халықаралық сауданың дамуымен кез-келген мемлекет ерте ме, кеш пе тауарлардың импорты мен экспортын бақылауға міндетті болады.

Ол үшін тауарларды тасымалдау және кедендік төлемдер мен салықтарды төлеу қағидалары әзірленеді, сондай-ақ кедендік бақылау нысандары белгіленеді, олардың бірі кедендік жете тексеру болып табылады.

«Қазақстан Республикасындағы кедендік реттеу туралы» Қазақстан Республикасы Кодексінің 413-бабына сәйкес кедендік жете тексеру тауарларға қолданылған кедендік пломбаларды, мөрлерді немесе өзге де сәйкестендіру құралдарын алып тастай отырып, тексерілетін объектілерді және олардың бөліктерін бөлшектеп немесе тұтастығын бұза отырып, тауарларды, оның ішінде көлік құралдары мен жеке тұлғаның жолжүгіне қатысты, тауарлардың орамасын, көлік құралдарының жүк орналасатын (бөліктерін), сыйымдылығын ашып тексеріп қарауды жүргізуден және өзге де іс-қимылдар жасаудан тұратын кедендік бақылау нысаны болып табылады.

Кедендік жете тексеру «Кедендік жете тексеру және қарап тексеруді жүргізу қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2021 жылғы 14 ақпандағы №188 бұйрығымен (*бұдан әрі - Кедендік жете тексеру және қарап тексеруді жүргізу қағидалары*) регламенттелген кедендік бақылау жүргізілетін тауарлар туралы мәліметтерді алу және тексеру мақсатында жүргізіледі.

Тәуекелдің жоғары санатына жататын сыртқы экономикалық қызметке қатысушыларға назар аудару мақсатында ҚР ҚМ Мемлекеттік кірістер комитеті тұрақты негізде мемлекеттік кірістер органдарында бар ақпаратқа талдау жүргізеді (*шет мемлекеттердің кеден қызметтерінің ақпараты, кедендік бақылаудың техникалық құралдарының мәліметтері, көлік құралы қозғалысының сипаттамасыз бағытын пайдалану, ілеспе құжаттарды зерделеу, тауарлардың түпкілікті нәтижеге дейінгі қозғалысы*). *электрондық шот-фактураларды талдау арқылы қалыптастырады*) және сыртқы экономикалық қызметтің тәуекелді қатысушысының портреті қалыптастырылады.

Мәселен, Өзбекстан Республикасынан кептірілген жемістерді импорттайтын қазақстандық компанияға қатысты кедендік жете тексеру тағайындалды. Жүргізілген кедендік тексеру қорытындысы бойынша жалпы салмағы 42,4 тонна және 300 литр мақта майы декларацияланбаған салық салынатын тауарлар анықталды.

Мұндай мысалдар бірлі-жарым емес екенін атап өткен жөн. Бұл ретте кедендік тәуекелдер өңірге, тауарлардың ерекшелігіне және көлік құралының түріне байланысты өзгеріп отырады.

Жүргізілген жұмыс шеңберінде соңғы үш жылда тәуекелдерді басқару жүйесімен тағайындалатын кедендік жете тексеру саны 3 есеге төмендеді, бұл ретте бұзушылықтарды анықтаудың тиімділігі 1,5 есеге артты.

Сондай-ақ, бұл көрсеткішке қол жеткізуге тауарларды жөнелтуші елден келіп түскен мәліметтерді автоматты түрде салыстыру ықпалын тигізді.

Бүгінгі күні, ҚР ҚМ Мемлекеттік кірістер комитеті тауарларды жөнелтуші елдің экспорттық кедендік декларацияларынан онлайн режимде ақпарат алмасу туралы 8 халықаралық шарт жасасты.

Кедендік жете тексеру жүргізетін кеден бекеттерінің лауазымды тұлғалары әрекеттерінің заңдылығын бақылау мақсатында 2021 жылы Комитет кедендік жете тексеру және қарап тексеруді жүргізу қағидаларына өзгерістер мен толықтырулар енгізді, оларға сәйкес кедендік жете тексерудің бейнежазбалары мемлекеттік кірістер органдарының серверлерінде 3 (үш) жыл бойы сақталады.

Бұдан басқа, кедендік жете тексеру жүргізу кезінде бақылауды жүзеге асыру үшін аумақтық мемлекеттік кірістер органдарының басшылығына тиісті мемлекеттік кірістер органының қызмет аймағында жүргізілетін кедендік жете тексеру жүргізу процесін онлайн режимде бақылауға мүмкіндік беретін төске тағатын бейнетіркегіштерді қолдану мүмкіндігі іске асырылды.

ТУЛЕПОВ ТИМУР

Руководитель Управления
непроизводственных платежей ДГД по ЗКО

**МОБИЛЬНЫЕ ПЕРЕВОДЫ: ЧТО НУЖНО ЗНАТЬ
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЯМ**

**КОМИТЕТ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ДОХОДОВ
МИНИСТЕРСТВА ФИНАНСОВ РК РАЗРАБОТАЛ
КРИТЕРИИ ПО МОБИЛЬНЫМ ПЕРЕВОДАМ
ФИЗИЧЕСКИХ ЛИЦ, КОТОРЫЕ УТВЕРЖДЕНЫ С 15
АПРЕЛЯ.**

На простых казахстанцах, кто не осуществляет предпринимательскую деятельность, это никаким образом не отразится. На первом этапе по результатам 2022 года эти критерии будут распространены на государственных служащих, на их супругов, и лиц, приравненных к ним.

По итогам 2022 года будет сформирован список конкретных лиц — то есть, государственных служащих. Сведения будут направлены в банки второго уровня.

По этим лицам банки второго уровня проведут анализ согласно разработанным критериям. В случае, если данные лица будут соответствовать условиям, то обратный список вернется в органы госдоходов для

проведения соответствующей работы. То есть, органы госдоходов не будут контролировать все счета физических лиц. Контроль будет осуществляться только по тем лицам, по которым на стороне банков будут установлены нарушения.

К признакам получения дохода от осуществления предпринимательской деятельности будет относиться получение одним физическим лицом в течение трех месяцев денежных средств от 100 и более разных лиц на текущий банковский счет.

К примеру, если физическому лицу ежемесячно в течение трех месяцев 100 человек переводят какие-либо денежные средства, то органы государственных доходов осматривает риски — осуществление этим лицом предпринимательской деятельности без регистрации. Если вы зарегистрированы как ИП, то вы не имеете права принимать денежные средства на счет физического лица, а должны осуществлять платежи через счет, который открыт именно для индивидуального предпринимателя.

С 2025 года будут передаваться сведения по всем оставшимся категориям населения. Исходя из результатов администрирования, критерии будут дорабатываться постепенно.

Первая группа — государственные служащие. Вторая группа — работники квазигосударственного сектора, работники бюджетной сферы. Следующая группа это — индивидуальные предприниматели, руководители, учредители юридических лиц и их супруги. И уже только по итогам этого всё это будет распространяться на физлица. Комитет государственных доходов отработает критерии с банками, чтобы максимально сократить количество лиц, которые необъективно будут попадать под эти критерии.

Если налогоплательщик использует в рамках своей предпринимательской деятельности счета физлиц, то на третьем этапе ему необходимо будет эти суммы доначислить в свою налоговую отчетность. Все индивидуальные предприниматели в своей деятельности должны использовать свои счета для предпринимательской деятельности. Не должны использоваться счета физлица.

На первоначальном этапе будут направляться уведомления камерального контроля. Предупреждений за осуществление предпринимательской деятельности без регистрации на данный момент не предусмотрено.

Если это будет носить системный характер, то будет разрабатывать дополнительный механизм, чтобы мотивировать людей выплачивать налоги или регистрироваться в качестве ИП.

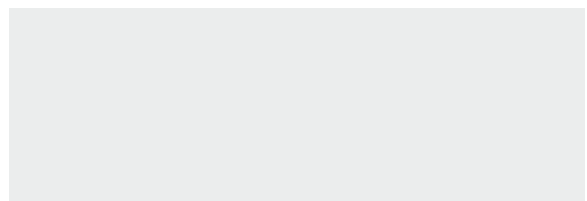
Будут формироваться целевые группы, по которой банки второго уровня будут проводить свой СУР (систему управления рисками) и результаты этой системы в виде ИИН и отметки (соответствует или не соответствует) передавать в органы госдоходов. Повального контроля по счетам,

по движениям на счетах не будет.

К примеру, сформируется список на полмиллиона человек, который отправится в банки второго уровня. БВУ проверят: если из 500 тысяч выйдут нарушения по двум тысячам, то каждый банк по своим счетам предоставят нам списки этих лиц и уже им будут выставлены уведомления камерального контроля.

Приказ не затрагивает личные переводы физических лиц, добросовестных налогоплательщиков и нацелены на повышение эффективности при проведении налогового мониторинга, соблюдение норм законодательства Республики Казахстан, и предотвращение ущерба от уклонения от уплаты налогов.

Следует напомнить, что 20 декабря 2021 года Глава государства Касым-Жомарт Токаев подписал поправки в Налоговый кодекс РК. Согласно документу, введено понятие «мобильные платежи».

СЕГОДНЯ ОНЛАЙН-ПЕРЕВОДЫ С КАРТЫ НА КАРТУ ШИРОКО ИСПОЛЬЗУЮТСЯ КАЗАХСТАНЦАМИ В ПОВСЕДНЕВНОЙ ЖИЗНИ: В МАГАЗИНАХ, ТАКСИ, В САЛОНАХ КРАСОТЫ. ДЛЯ УДОБСТВА НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ ИП, ЕСТЬ НЕСКОЛЬКО НАЛОГОВЫХ РЕЖИМОВ, ИЗ КОТОРЫХ МОЖНО ВЫБРАТЬ УДОБНЫЙ ДЛЯ СЕБЯ. К ПРИМЕРУ, ТАКСИСТЫ МОГУТ ПРИМЕНЯТЬ СПЕЦИАЛЬНЫЙ НАЛОГОВЫЙ РЕЖИМ НА ОСНОВЕ ПАТЕНТА, СТАВКА ПО КОТОРОМУ СОСТАВЛЯЕТ ВСЕГО 1% ОТ ОБЩЕГО ДОХОДА. ПРИ ЭТОМ НЕОБЯЗАТЕЛЬНА ПОКУПКА КАССОВОГО АППАРАТА, СУЩЕСТВУЕТ НЕСКОЛЬКО БЕСПЛАТНЫХ МОБИЛЬНЫХ ВЕРСИЙ ОНЛАЙН КАССОВЫХ АППАРАТОВ.

ИСТЮБЕКОВА ӘЛИЯ
БҚО МКД заң басқармасының басшысы

Жеңілдетілген әкімшілік рәсім қалай жүзеге асырылады

2021 жылғы 1 шілдеде Әкімшілік рәсімдік-процестік кодекс қолданысқа енгізілді. Бұл біздің құқықтық жүйеміз үшін әкімшілік рәсімдерді жүзеге асырумен, соның ішінде мемлекеттік органдардың ведомствоішілік қызметін ұйымдастырумен, сондай-ақ мемлекеттік басқару саласындағы дауларды шешу бойынша әкімшілік сот ісін жүргізумен байланысты қоғамдық қатынастарды реттеуге бағытталған жаңа құжат.

Әкімшілік рәсім - әкімшілік органның, лауазымды адамның өтініш негізінде немесе өз бастамасы бойынша әкімшілік істі қарау, ол бойынша шешім қабылдау және орындау қызметі, сондай-ақ оңайлатылған әкімшілік рәсім тәртібімен жүзеге асырылатын қызмет.

Осыған байланысты, өтініш беруші жіберген хабарламаларды, ұсыныстарды, үн қатулар мен сұрау салуларды қарау оңайлатылған әкімшілік рәсім тәртібімен жүзеге асырылады.

Әкімшілік істі оңайлатылған әкімшілік рәсімде қарау қорытындылары бойынша мынадай шешімдердің бірі шығарылады:

- 1) хабарламаның, ұсыныстың, жауаптың, сұрау салудың мәні бойынша жауап, оның ішінде ақпаратты ұсыну;**
- 2) назарға алу;**
- 3) оңайлатылған әкімшілік рәсімді тоқтату.**

Сонымен бірге, жауаптар Қазақстан Республикасының заңнамасына сілтеме жасай отырып, мемлекеттік тілде немесе өтініш берілген тілде мазмұны бойынша негізделген және дәлелді, арыз берушінің қабылданған шешімге шағым беру құқығын түсіндіре отырып, оның дәлелін жоққа шығаратын немесе растайтын нақты деректерді қамтуы тиіс.

Алайда, оңайлатылған әкімшілік рәсім мынадай мән-жайлардың ең болмағанда біреуі болған кезде тоқтатылуға жатады:

1) қайталама хабарламаларда, ұсыныстарда, пікірлерде, сұрау салуларда жаңа дәлелдер немесе жаңадан анықталған мән-жайлар келтірілмесе, ал алдыңғы хабарлардың, ұсыныстардың, жауаптардың, сұрау салулардың материалдарында тексерудің қажетті материалдары болса және өтініш берушіге белгіленген тәртіппен жауаптар берілсе;

2) хабарламада, ұсыныста, пікірде, сұрау салуда авторлықты белгілеу мүмкін болмаса, қолтаңбасы, оның ішінде электрондық цифрлық қолтаңбасы, арыз берушінің пошталық мекен-жайы болмаса, оларда Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес мемлекеттік органдарға тиісті құзыреттіліктеріне қарай дереу жіберілуге тиіс дайындалып жатқан немесе жасалған қылмыстық құқық бұзушылықтар туралы не мемлекеттік немесе қоғамдық қауіпсіздікке төнетін қауіп туралы мәліметтер бар жағдайларды қоспағанда;

3) хабарламада, ұсыныста, жауапта, сұрау салуда мәселенің мәні баяндалмағанда.

Оңайлатылған әкімшілік рәсімді тоқтату туралы шешімді хабарламаны, ұсынысты, үн қатуды, сұрау салуды қарайтын субъектінің басшысы немесе оның орынбасары (Мемлекеттік кірістер органдарына қатысты Департамент басшысы не оның орынбасары) қабылдайды, сондай-ақ оған Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен шағым жасалуы мүмкін.

Мемлекеттік органдардың, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының басшылары және олардың орынбасарлары тиісті мемлекеттік органның басшысы бекітетін қабылдау кестесіне сәйкес айына кемінде бір рет азаматтарды және заңды тұлғалардың өкілдерін, оның ішінде осы органдардың қызметкерлерін жеке қабылдауды жүргізуге міндетті.

Аталған жұмыс департаментте де жүргізілуде. Жеке және заңды тұлғаларды жеке қабылдауды Департаменттің ресми сайтында орналастырылған бекітілген кесте бойынша Департаменттің басшысы, сондай-ақ оның орынбасарлары жүзеге асырады.

Сонымен бірге, егер өтінішті Департамент басшысы немесе оның орынбасарлары қабылдау кезінде шеше алмаса, ол жазбаша нысанда баяндалады және онымен жазбаша өтініш ретінде жұмыс жүргізіледі.

ЭКСПОРТНЫЙ КОНТРОЛЬ

Департаментом государственных доходов по Западно-Казахстанской области в рамках экспортного контроля осуществляется мониторинг и контроль, за перемещением транспортных средств, грузов и товаров на Государственной границе с государствами – членами Евразийского экономического союза на данный момент проводится на 4 Автомобильных пунктах пропуска. Это – «Сырым», «Таскала», «Аксай», «Жанибек», еще 2 АПП «Шаган» и «Орда» временно закрыты в связи с пандемией.

Пункт пропуска «Сырым» является основным транспортным коридором Казахстана имеющий важнейшее значение для транзитного и внешнеторгового потенциала страны. На сегодняшний день на Государственной границе между РК и РФ, пункт пропуска «Сырым» является самым крупным пунктом пропуска по перемещению автотранспортных средств, по объемам грузопотока является 1-м по Республике.

Во время рабочей поездки глава региона Гали Искалиев посетил пограничный пропускной пункт «Сырым» на казахстанско-российской границе, где ознакомился с обновленной инфраструктурой пункта пропуска. Ежегодно, в течении последних лет наблюдалось увеличение потока, как пассажиров, так и транспортных средств на пункте пропуска через государственную границу. Отсутствие инфраструктуры и технического оснащения на границе приводило к скоплению

лиц и транспортных средств, становилось существенным препятствием транспортного, транзитного, логистического и внешнеторгового потенциала региона. **В НАСТОЯЩЕЕ ВРЕМЯ ИНФРАСТРУКТУРА ПОСТА ПОЛНОСТЬЮ ОБНОВЛЕНА.** Для увеличения пропускной способности была **ОСУЩЕСТВЛЕНА РЕКОНСТРУКЦИЯ ПОСТА ПУТЕМ УВЕЛИЧЕНИЯ КОЛИЧЕСТВА ПОЛОС ДВИЖЕНИЯ АВТОМОБИЛЬНОГО ТРАНСПОРТА**, кабин паспортного и экспортного контроля и улучшения инфраструктура в целом. Входные полосы для автотранспортных средств увеличены с 2-х до 8-ми линий, количество входящего транспорта увеличилось с 400 до 1000-1600. **ПРОХОДИМОСТЬ ПУНКТА ПРОПУСКА ВЫРОСЛА В 4 РАЗА.** Инфраструктура пункта пропуска позволяет запускать одновременно на территорию **ДО 30 ГРУЗОВЫХ АВТОМАШИН НА ВЪЕЗД И 20 НА ВЫЕЗД ИЗ РК ДЛЯ ПРОВЕДЕНИЯ КОНТРОЛЯ.** Основной грузопоток автотранспортных средств, идущий из европейской части РФ, проходит через пункт пропуска «Сырым». Так как, данный пункт является самым близким по географической расположенности к РФ, а именно ее европейской части.

ЭКСПОРТНЫЙ КОНТРОЛЬ

НА ПУНКТЕ ПРОПУСКА ДОЛЖНОСТНЫЕ ЛИЦА ОРГАНОВ ГОСУДАРСТВЕННЫХ ДОХОДОВ ПРОВОДЯТ МОНИТОРИНГ ПЕРЕМЕЩАЕМЫХ ГРУЗОВ ЧЕРЕЗ ГОСУДАРСТВЕННУЮ ГРАНИЦУ. ЭКСПОРТНЫЙ КОНТРОЛЬ ОСУЩЕСТВЛЯЕТСЯ С ЦЕЛЬЮ ОПРЕДЕЛЕНИЯ НАЛОГООБЛАГАЕМОЙ БАЗЫ, УВЕЛИЧЕНИЯ ПОСТУПЛЕНИЯ НАЛОГОВ, А ТАКЖЕ ЗАЩИТА ОТЕЧЕСТВЕННОГО РЫНКА ОТ КОНТРАФАКТА И НЕЗАКОННОГО ИМПОРТА. КОНТРОЛЬ ОСУЩЕСТВЛЯЕТСЯ ЗА ТОВАРАМИ, ПОДЛЕЖАЩИМИ ЭКСПОРТНОМУ КОНТРОЛЮ, А ТАКЖЕ ВВОЗИМЫМИ НА ТЕРРИТОРИЮ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ТОВАРОВ ИЗ ТРЕТЬИХ СТРАН К КОТОРЫМ ПРИМЕНЯЮТСЯ ПОНИЖЕННЫЕ СТАВКИ ПОШЛИН. ТАКЖЕ ВЕДЕТСЯ МОНИТОРИНГ ПО ИМПОРТИРУЕМЫМ ТОВАРАМ ДЛЯ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПОЛНОТЫ ПОСТУПЛЕНИЯ НДС НА ИМПОРТ В РАМКАХ ВЗАИМНОЙ ТОРГОВЛИ ГОСУДАРСТВЕННЫМИ ЧЛЕНАМИ ЕАЭС. ВМЕСТЕ С ТЕМ, ВЕДЕТСЯ КОНТРОЛЬ НАД ОБЕСПЕЧЕНИЕМ СОБЛЮДЕНИЯ ЗАПРЕТОВ И ОГРАНИЧЕНИЙ В ОТНОШЕНИИ ОТДЕЛЬНЫХ ВИДОВ ТОВАРОВ ПЕРЕМЕЩАЕМЫХ ЧЕРЕЗ ГРАНИЦУ КАЗАХСТАНА НЕ СОВПАДАЮЩУЮ С ТАМОЖЕННОЙ ГРАНИЦЕЙ ЕАЭС.

За 2021 год на территорию ЗКО из стран ЕАЭС импортировано товаров на 282 млрд. тенге. Поступления по импорту составили 33,8 млрд. тенге, что на 10 млрд больше чем в прошлом году.

Главные поставки были произведены с России это - 96,2%, с Беларуси поставки составили 3,06%, с Кыргызстана - 0,4% и Армении 0,4%.

Основную часть завозимых товаров из стран ЕАЭС являются товары народного потребления - это и одежда, и гигиенические, и косметические средства. Пшеница, мука, подсолнечное масло, окорочка, стройматериалы, запчасти и многое другое в ЗКО завозят из стран ЕАЭС. Приличную часть импорта из России, Беларуси и Кыргызстана заняли продукты питания, такие как сахар, молочная продукция, овощи и фрукты.

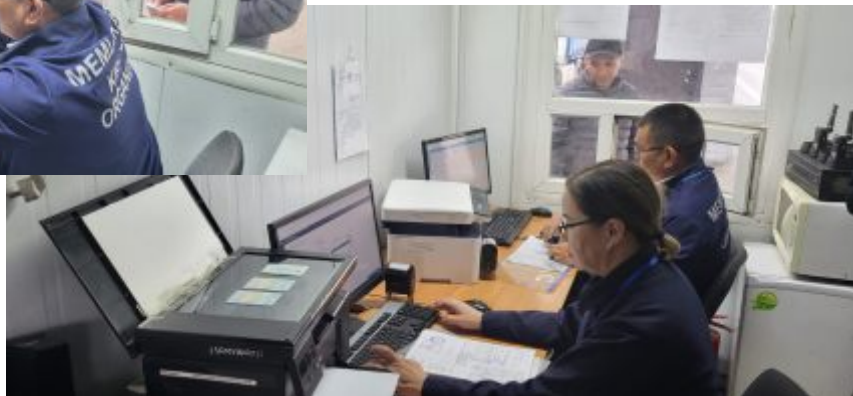
По результатам мониторинга процесса перемещения товаров через Государственную границу только в 1 квартале 2022 года проследовало в направлении «экспорт» - 62338 АТС, в направлении «Импорт» - 61244 АТС, в направлении «Транзит» - 9792 АТС.

За 1 квартал 2022 года Департаментом при проведении мониторинга на пунктах пропуска пресечено 36 фактов попыток вывоза запрещенных товаров, по которым введены ограничения по экспорту.

ИЗ НИХ:

- **ВЫВОЗ ЛОМА ЦВЕТНЫХ И ЧЕРНЫХ МЕТАЛЛОВ - 4 ФАКТОВ;**
- **ВЫВОЗ НЕФТЕПРОДУКТОВ - 31 ФАКТА;**
- **ЛЕСОМАТЕРИАЛ - 1 ФАКТОВ;**

Вместе с тем выявлено 72 факта попытки вывоза товаров из Перечня изъятий, без заверения ЭСФ. По вопросу наличия товарно-транспортных накладных на импортируемые товары с ЕАЭС и соответствие наименования товаров сведениям, указанным в товарно-транспортных накладных, ввоз товаров не существующим грузополучателям, выявлено - 75 фактов нарушений, наложено и взыскано штрафов на общую сумму 1,9 млн. тенге.

Департаментом на постоянной основе ведется работа по улучшению качества контроля и обслуживания участников ВЭД. В целях улучшения государственного контроля за продукцией агропромышленного комплекса, в феврале 2022 года подписан Алгоритм взаимодействия сотрудников «Департамента государственных доходов по ЗКО», «Департамента Пограничной службы КНБ РК по ЗКО», «ЗКО территориальной инспекции Комитета государственной инспекции в агропромышленном комплексе МСХ РК», «ЗКО территориальной инспекции Комитета ветеринарного контроля и надзора МСХ РК».

В целях улучшения качества обслуживания участников ВЭД, ведется работа по пилотному проекту «Сопроводительные накладные на товар». Внедрение СНТ ускорит процесс проведения мониторинга на пунктах пропуска.

Также одним из важных аспектов в работе государственных органов является недопущение коррупционных правонарушений среди государственных служащих. Так в целях профилактики коррупционных рисков как в пункте пропуска «Сырым», так и на других площадках регулярно проводятся рабочие встречи руководителей Антикоррупционной службы, органов государственных доходов, Департамента государственной службы, Палаты предпринимателей ЗКО с общественностью и предпринимателями. В целях поддержания и защиты авторитета государства и уважения к его служащим со стороны общества, каждый сотрудник Департамента, соблюдает требования стандартов поведения служебной этики государственного служащего.

ТАМОЖЕННЫЙ КОНТРОЛЬ

Значимость Западно-Казахстанской области определяется как ее географическим положением, соседством с 5 крупными производственными центрами России (Саратовской, Самарской, Оренбургской, Волгоградской и Астраханской областями), так и прохождением по ее территории основной транспортной магистрали, связывающей Европу и Азию, наличием крупного Карачаганакского газоконденсатного месторождения. По территории области проходят железнодорожная магистраль Москва-Центральная Азия, газопроводы «Союз», «Оренбург-Псков», «Бухара-Урал», «Карачаганак-Оренбург».

Таможенное администрирование и таможенный контроль осуществляют таможенные посты «Орал-ЦТО», «Аксай», Управление тарифного регулирования, Управление таможенного администрирования, отдел пост-таможенного контроля Управления аудита в соответствии с таможенным законодательством ЕАЭС и РК.

АНАЛИТИКАЛЫҚ АҚПАРАТ

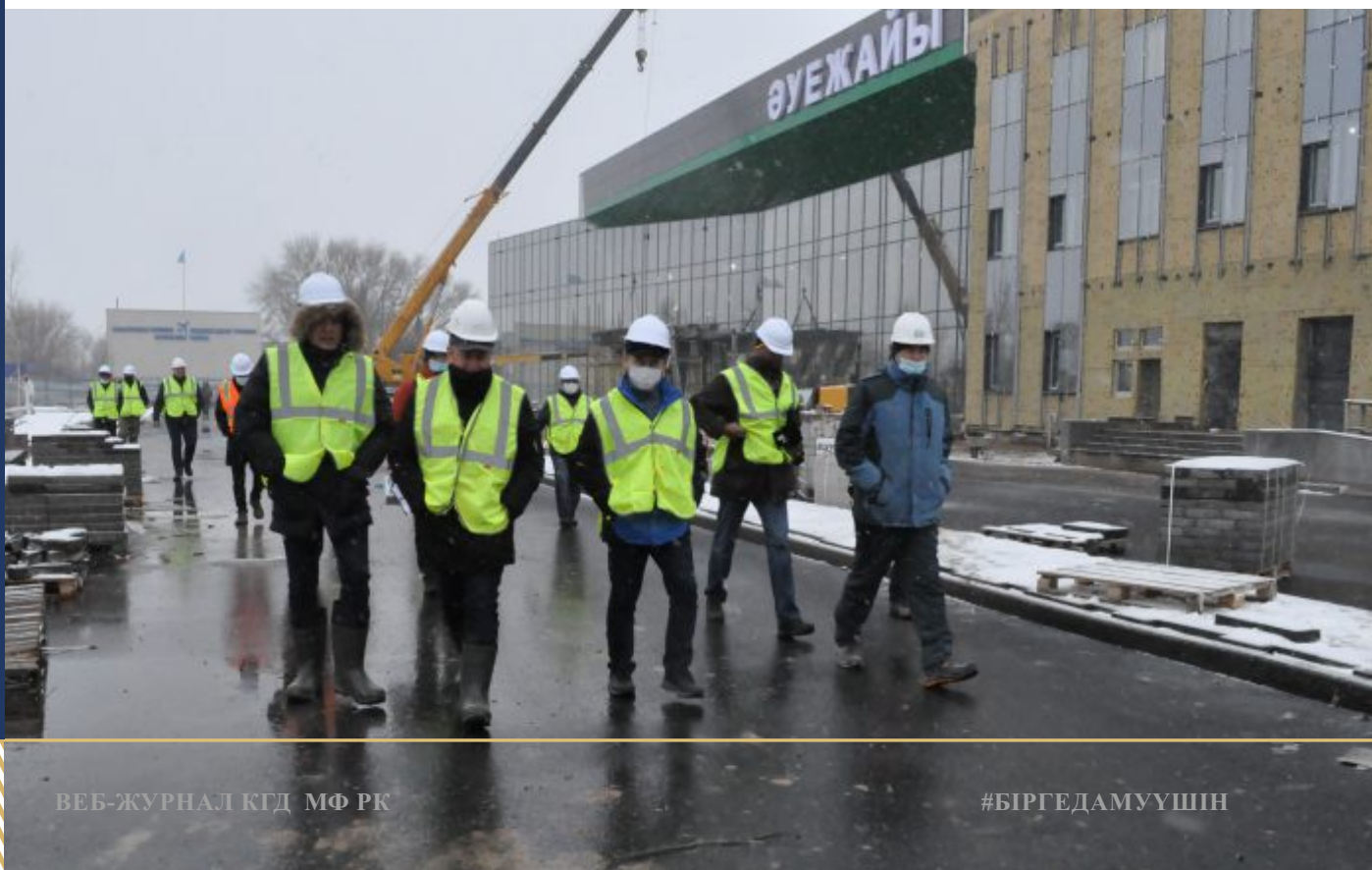
2022 жылғы 5 айдың қорытындысы бойынша бюджетке кедендік түсімдер 15,2 млрд.теңгені құрады, оның жартысынан көбі (54%) немесе 8,2 млрд. теңге импортталатын тауарларға ҚҚС түсумен қамтамасыз етілді. Қытай Халық Республикасынан тауарлар импорты шамамен 580 млн.теңгені құрады, өйткені импорт бойынша тауар айналымының жалпы көлемінде Қытайдан импорт үлесі 7% - дан аспайды.

Кедендік әкімшілендіруді күшейту есебінен 512 млн. теңге сомасында қосымша түсімдер өндіріп алынды. Департаментпен өткен жылдың ұқсас көрсеткішімен салыстырғанда (127 млн.теңге) қосымша түсімдердің 4 еседен астам өсуі қамтамасыз етілді. Тәуекелдерді азайту және тауарлардың кедендік құнын бақылау бойынша шараларды қолдану нәтижесінде 120 млн. теңге өндіріп алу қамтамасыз етілді.

2022 жылғы 5 айда ТБЖ тиімділігінің көрсеткіші 68% белгіленген нысаналы мәнде 67% - ды құрады *(2022 жылы 502 ТТ қатысты тәуекел бейіндері іске қосылды, оның ішінде 335 ТТ бойынша кеден заңнамасын бұзушылықтар анықталды және кедендік құнды түзету жүргізілді).*

**ДЕПАРТАМЕНТТЕ МЕМЛЕКЕТТІК
ҚЫЗМЕТТЕР КӨРСЕТУ
МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТТЕР
КӨРСЕТУ СТАНДАРТТАРЫНА
ҚАТАҢ СӘЙКЕСТІКТЕ ЖҮЗЕГЕ
АСЫРЫЛАДЫ.**

Тауарларды жіктеу және кедендік төлемдер мен салықтарды төлеуге қамтамасыз ету нысандарын ресімдеу туралы алдын ала шешімдерді қабылдау бөлігінде барлығы 78 алдын ала шешім қабылданды, бюджетке тиесілі төлемдер 2,5 млн.теңге сомасында өндіріліп алынды, 131,2 млн. теңге сомасында КТМС төлеуге қамтамасыз етудің 27 нысаны берілді.

Кедендік құнды және тауардың мәлімделген кодының дұрыстығын бақылау бөлігінде кедендік декларациялау кезеңінде тауарларды жіктеу туралы 6 шешім шығарылды, бюджетке 331 мың теңге өндірілді.

2022 жылдың 5 айында Департаменттің кеден бекеттері "Астана-1" АЖ – да 3021 ДТ ресімдеді, бұл өткен жылдың көрсеткішінен 8,9% - ға аз. Авто шығарылым режимінде "жасыл дәліз" бойынша - 1412 ТД немесе 47% рәсімделді. 44 ТД (1%) кедендік тексеруге/қарауға, сараптамаға

ұшырады. Тарифтік реттеуді және кедендік құнды бақылау 1126 ТД (37%), тыйым салулар мен шектеулерді сақтауға – 439 ТД (15%) қатысты қолданылды.

Бұдан басқа, 2022 жылы мынадай мемлекеттік қызметтер көрсетілді: транзиттік декларацияны қабылдау – 9 ТД (жеткізуді растау пайызы 100% – ды құрады), халықаралық тасымалдау көлік құралын кедендік пломбалар мен мөрлер салынған тауарларды тасымалдауға жіберу туралы куәлік беру – 68, тауарларды уақытша сақтау орындары иелерінің тізіліміне енгізу-0.

ОТКРЫТИЕ НОВОГО ТЕРМИНАЛА АЭРОПОРТА В ГОРОДЕ УРАЛЬСК ПОСЛЕ РЕКОНСТРУКЦИИ

7 АПРЕЛЯ 2022 ГОДА СОСТОЯЛОСЬ ОФИЦИАЛЬНОЕ ОТКРЫТИЕ НОВОГО ТЕРМИНАЛА АЭРОПОРТА В УРАЛЬСКЕ. ПЛОЩАДЬ НОВОГО ТЕРМИНАЛА СТАЛА ВДВОЕ БОЛЬШЕ – С 4,8 ТЫС.КВ.М ДО 10 ТЫС.КВ.М.

Этот очередной социально-инфраструктурный проект за счет средств КПО б.в. Проект обошёлся для КПО б.в. в 6,6 млрд тенге. Реконструкция здания заняла около двух лет.

В этом году Западно-Казахстанская области отмечает 100-летие землячки, Героя Советского Союза Маншук Маметовой. В 2021 году жители области выступили с инициативой присвоить международному аэропорту имя Маншук Маметовой. 18 марта 2021 года аэропорту в городе Уральск Правительством Казахстана официально присвоено имя Маншук Маметовой.

Открытие нового терминала аэропорта увеличит количество новых рейсов, как внутри страны, так и международных, что стимулирует развитие туризма и экономики региона. Двухэтажное здание нового терминала построено из стекла и металла общей площадью 10 тысяч кв. метров. Пропускная способность терминала составляет 600 тысяч человек в год, а пассажиропоток за час – около 400 человек.

Кроме этого, **УВЕЛИЧИВАЕТСЯ КОЛИЧЕСТВО НАПРАВЛЕНИЙ** - отныне из местного аэропорта пассажиры смогут вылетать по 15 направлениям, появятся новые рейсы в Амстердам, Москву, Киев, Стамбул, Санкт-Петербург, Абу-Даби, Атырау и Шымкент.

Отличительной особенностью аэропорта являются **СТОЙКИ РЕГИСТРАЦИИ**, оснащенные функцией саморегистрации. Теперь пассажир может не только зарегистрироваться и получить посадочный талон, он еще **САМОСТОЯТЕЛЬНО МОЖЕТ СДАТЬ БАГАЖ**. Это единственный терминал с такой функцией в республике. Такое стало возможным благодаря интеграции к системе регистрации пассажиров.

В современном двухэтажном здании имеются несколько залов ожидания, в том числе **VIP И CIP-ЗАЛЫ** для тех, кто хочет улететь с большим комфортом. **КАФЕ, РЕСТОРАНЫ, КОМНАТА МАТЕРИ И РЕБЕНКА, КОМНАТА ДЛЯ МОЛИТВЫ, КОМНАТА ДЛЯ ЛЮДЕЙ С ОГРАНИЧЕННЫМИ ВОЗМОЖНОСТЯМИ, КУРИТЕЛЬНАЯ КОМНАТА, КОНФЕРЕНЦ-ЗАЛ** и так далее. Терминал полностью оборудован системой охранной и пожарной сигнализации. 38 информационных мониторов установлено по всему терминалу. Система для досмотра здесь последнего поколения – один из мировых лидеров – американский бренд Rapiscan. Новый терминал удобен не только изнутри, но и снаружи. На территории аэропорта имеется **ПАРКОВОЧНАЯ ЗОНА НА 120 МАШИН, ПАРК СО СКАМЕЙКАМИ** с разными растениями, устойчивыми к климатическим условиям региона.

БАТЫС ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНДА РАДИАЦИЯЛЫҚ БАҚЫЛАУДЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУ

Өз құзыреті шегінде Қазақстан Республикасының егемендігін және экономикалық қауіпсіздігін, адамның өмірі мен денсаулығын қорғауды қамтамасыз ету мақсатында Мемлекеттік кірістер органдарының қызметкерлері Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік шекарасы арқылы тауарларды өткізу пункттерінде және өзге де орындарда радиациялық бақылау жүргізуге байланысты функцияларды жүзеге асырады.

Кеден одағы комиссиясының шешімдеріне сәйкес өткізу пункттерін жобалау, салу (реконструкциялау) және материалдық-техникалық жарақтандыру, оның ішінде Кеден одағына мүше мемлекеттердің сыртқы шекарасы арқылы өткізу пункттерін радиациялық бақылау жүйелерімен жарақтандыру талаптары регламенттелген. Батыс Қазақстан облысы Орал қаласының әуежайындағы өткізу пункті осындай болып табылады. Орал халықаралық әуежайының ғимаратында орналасқан БҚО МКД «Әуежай-Орал» кеден бекеті 2017 жылы таратылған. Әуежай аумағында кедендік бақылауды жүзеге асыру жөніндегі функциялар «Орал-КРО» кеден бекетіне берілді.

2006 жылғы 5 мамырда Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі мен Америка Құрама Штаттарының Энергетика министрлігі арасында «Екінші қорғау желісі» бағдарламасы бойынша ядролық материалдардың заңсыз орын ауыстыруының алдын алу саласындағы ынтымақтастық туралы атқарушы келісімге қол қойылды. Аталған Келісімді іске асыру шеңберінде Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік шекарасы арқылы кедендік өткізу пункттерінде (Қазақстан Республикасының аумағында), оның ішінде БҚО Орал қаласы әуежайының өткізу пунктінде орнату үшін радиоактивті материалдарды анықтаудың стационарлық жүйелерін жеткізу жоспарланған.

Жоғарыда көрсетілген ынтымақтастық туралы Келісім шеңберінде Батыс Қазақстан облысы бойынша Мемлекеттік кірістер департаменті 2021 жылғы 15-16 қараша, 2022 жылғы 2 наурыз аралығында Орал қаласында Орал қаласының әуежайында радиациялық бақылау жабдығын орнату мәселелерін талқылау мақсатында бірлескен жұмыс кездесулерін ұйымдастырып өткізді.

Жұмыс кездесуіне: Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Мемлекеттік кірістер комитетінің, Қазақстан Республикасындағы АҚШ Елшілігінің өкілдері, АҚШ Энергетика министрлігінің лауазымды тұлғалары, «Tetra Tech Inc.» Қазақстан Республикасында өкілдігінің, РФ «Аспект» ғылыми-өндірістік орталығының өкілдері, БҚО жергілікті атқарушы органдарының өкілдері, жобалық ғимаратының меншік иесі - «Ақжайық» ӘКК АҚ, жоба инвесторы - «КПО б.в.», құрылыс және байланыс жөніндегі мердігерлік компаниялардың, сондай-ақ БҚО бойынша МКД мен Шекара қызметінің лауазымды тұлғалары қатысты.

«Янтарь» жүйесін радиациялық бақылаудың қажетті жабдығын «АСПЕКТ» ғылыми-өндірістік орталығы (Ресей Федерациясының Дубна қаласы) жүргізеді және РФ-нан Орал қаласына АҚШ Энергетика министрлігі өз есебінен өтеусіз негізде жеткізеді. Осы жүйенің негізгі функциясы кеден шекарасынан өтетін тауарлар мен көлік құралдарындағы радиоактивті материалдарды немесе радиоактивті ластануларды табу болып табылады. Бұл жүйе авиажолаушыларды, олардың багажы мен қол жүгін ғана емес, сондай-ақ әуе кемелерінің экипаждарын, сондай-ақ әуежайдың іргелес аумағын қала жағынан және ұшу жолағынан бөлетін техникалық ойықтар (есіктер, қақпалар және т.б.) арқылы өтетін барлық қызметкерлер мен техникалық персоналды бақылайтын болады.

Өз кезегінде қазақстандық тарап әуежай ғимаратының сырты мен ішінде тиісті коммуникациялар мен кабельдік арналардың өткізілуін, шығыс материалдарын сатып алуды, радиациялық бақылау жабдығын монтаждауды, орнатуды қамтамасыз етуі қажет.

Орал қаласының әуежайында радиациялық бақылау жабдығын түпкілікті орнату алдындағы дайындық жұмыстары жалғасуда. Радиациялық бақылау жабдығын орнату және пайдалануға беру 2022 жылдың екінші жартыжылдығына жоспарланған.

В Казахстане 2022 год объявлен Годом детей. Об этом сказал в новогоднем обращении президент республики Касым-Жомарт Токаев. Глава государства отметил, что детям надо уделить особое внимание. Их благополучие – надежная гарантия успешного будущего Казахстана.

И конечно же, сотрудники органов государственных доходов Западно-Казахстанской области, профессионалы налоговой и таможенной служб не могли не поддержать инициативу президента республики и решили внести свой вклад в повышение уровня финансовой грамотности населения и рассказать детям о значимости налогов в современном мире.

СУЛТАНОВА МЕИЗ, отличник налоговой службы РК:

«Что такое налоги?» - часто этим вопросом задаются многие дети. Достойные граждане своей страны должны знать функцию налогов.

Налоги – это небольшая часть зарплаты, которую обязаны платить все граждане государству, чтобы в стране были деньги. Налоги взимаются со всех людей, будь то обеспеченный или обычный гражданин.

Кто-то скажет: «А почему, собственно, я должен платить налоги и для чего?» Давайте разберемся с этим вопросом.

Во – первых, когда люди платят налоги, то богаче и лучше становится наш Казахстан. Налоги помогают вести хозяйственную деятельность в стране и добиваться поставленных целей.

Во – вторых, налоги – надежная опора и поддержка экономики, а без хорошей, стабильной экономики не может существовать ни одного государства. Налоги обеспечивают развитие и прогресс в стране.

В – третьих, в Казахстане налоги являются основной доходной частью государственного бюджета. Кстати, эффективная альтернатива пополнения средств бюджета государства посредством налогов, ещё не придумана.

Налоги – это наша же будущая поддержка, наша опора в жизни, наша уверенность в завтрашнем дне. Ведь школы, детские сады, больницы строятся, выплачиваются пенсии – всё это за счёт налогов. Вот, оказывается, как важна роль налогов в формировании крепкой экономики, развития и процветания страны, благополучия общества.

Но налоги не должны быть и слишком большие. Ведь увеличение налогов – тяжелое, а для некоторых и непосильное бремя.

ХАЙМУЛЬДИНОВ АЛЬБЕК, отличник таможенной службы РК:

А давайте поговорим о функциях налогов. У налогов существуют свои функции, так как налоги охватывают огромную область экономики.

Фискальная функция отвечает за пополнение бюджета страны, то есть следит за тем, чтобы в стране были деньги и выплачивались налоги на различные нужды, например, - строительство школ.

Следующая, конкретно - учетная, функция контролирует, сколько, как и когда зарабатывают физические и юридические лица. Задача этой функции следить, чтобы вовремя была зарплата, её величина, чтобы не было взяток.

И последняя, социал - воспитательная, функция

обеспечивает рост цен на товары, вредные для здоровья граждан (например, такие товары, как сигареты, алкоголь).

Также важной задачей налогов является стимулирование чрезвычайно важных отраслей экономики государства таких, как наука, медицина, образование.

ШУЛЕКИНА ОЛЬГА, отличник органов государственных доходов РК:

Мы с вами поговорили о налогах, об их значении. Но мы не разобрали, какие люди - профессионалы работают в налоговой сфере.

Сотрудники налоговой службы хорошо должны знать свои обязанности, ведь от них очень многое зависит.

На основе справедливости основывается налоговая служба. Ведь платить налоги обязаны все: и бедные, и богатые. Следует также заметить, что и каждый инспектор платит налоги. Льгот для сотрудников налоговых служб не существует. Они просто обычные люди, показывающие, что надо платить налоги и соблюдать законы, установленные государством.

Налоговые органы важной задачей считают поиск - неплательщиков - нарушителей и их наказание.

Выявление, предупреждение и пресечение налоговых преступлений и правонарушений тоже остаётся за налоговыми службами. Налоговая полиция проводит оперативно-розыскные мероприятия, осуществляет производства по делам о налоговых преступлениях, исполняет принятые судами решения, налагает арест на имущество юридических и физических лиц. Сколько всего, оказывается должны выполнять эти необычные государственные учреждения!

Итак, мы с вами говорили о налогах. Узнали, какую важную роль они играют в жизни государства, познакомились со сложной работой налогового инспектора.

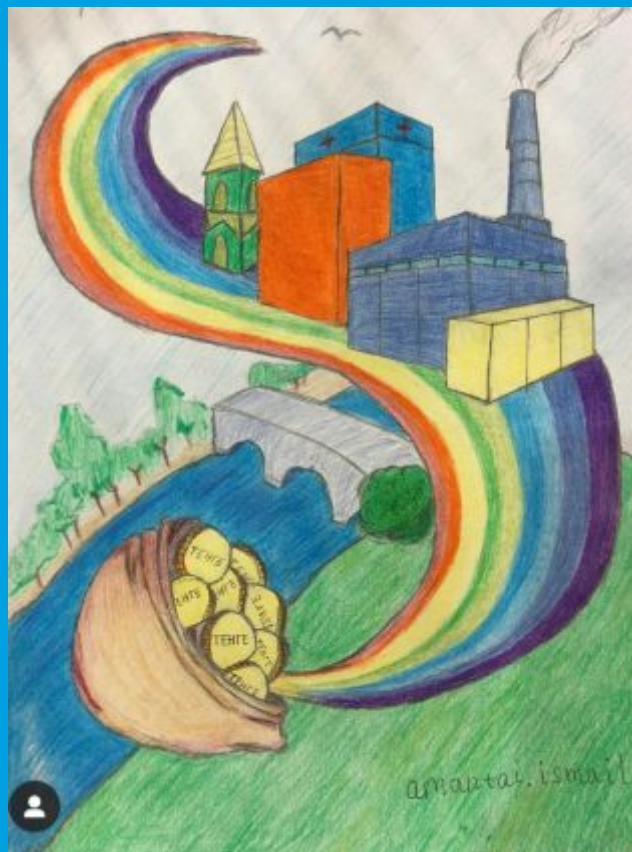
Возможно, кто-то из вас в будущем именно на этом поприще будет приносить пользу Родине!

Салық - мемлекет өмірінің негізі

Осы күрделі әлемде қаржылық сауаттылық сабақтары өте қажетті. Және де балалар салқы төлеудің біздің қаламызға, елімізге, әрқайсымыз үшін нені білдіретінін жақсы түсінетіндігі қуантады. Шығармашылықпен айналысуды жақсы көретін оқушылар өз қиялдарын суреттерде тамаша жеткізе білген.

Суреттер сюжеттері сан алуан: онда мультфильмдегі батырлар, біздің өмірімізді, қаламызды бейнелейтін нсқты кейіпкерлер, мемлекет пен азаматтар арасындағы өзара қарым-қатынас тақырыптары қамтылған. Таңдандыратын, ой салатын нәрселер бар.

Біздің қаламызда мемлекетіміздің өркендеуіне өз үлесін қосатын осындай талантты және белсенді балалар өмір сүретінін мақтан тұтамыз.

САЛЫҚ-БАЛАЛЫҚ ШАҚ КӨЗІМЕН

ЗАПАДНЫЙ КАЗАХСТАН: КРАЙ, ГДЕ ОЖИВАЮТ ЛЕГЕНДЫ

Западно-Казахстанскую область можно с полной уверенностью назвать сердцем Евразии

Западно-Казахстанская область идеальное место для развития всех видов туризма. Её удачное и уникальное по своей сути географическое расположение делает ее выгодной во всех смыслах этого слова. ЗКО граничит помимо Атырауской и Актюбинской областями Казахстана, еще и с пятью областями Российской Федерации – Саратовской, Волгоградской, Оренбургской, Самарской и Астраханской.

Западный Казахстан – родина великих Курмангазы, Дины Нурпеисовой, Маншук Маметовой, Жубана Молдагалиева, Кадыра Мырзалиева, Айткали Нарыкова, Ескендыра Хасангалиева, Шамгона Кажгалиева, Сейтека Оразалыулы, Гарифуллы Курмангалиева, Акуштан Бахтыгереевой, Хадишы Букеевой, Хамзы Есенжанова, Марата Бисенгалиева, Бырганым Айтимовой, Баян Есентаевой, Данияра Елеусинова, Ержана Максим и многих других известных казахстанцев.

Бокеевская орда - ханская ставка

Это именно то место, которое было включено в сакральную карту Казахстана и призвана притягивать туристов. Двухвековая летопись богатого историей края, основу которого заложил хан Бокей, а реформировал хан Жангир, отражена в экспозициях выдающегося мавзолейного комплекса – «Западно-Казахстанского областного историко-культурного,

архитектурно-этнографического музея-заповедника Хан Ордасы».

Отметим, что это первый населенный пункт городского типа в западном регионе, основанный Жангир-ханом и в дальнейшем вошедшим в учебники истории как Ханская ставка. Именно с тех времен берет свое начало наиболее важный период в величественной истории Букеевской орды. Считается, что именно Жангир хан основал в бескрайней казахской степи первое казначейство, школу, библиотеку, сосновый бор.

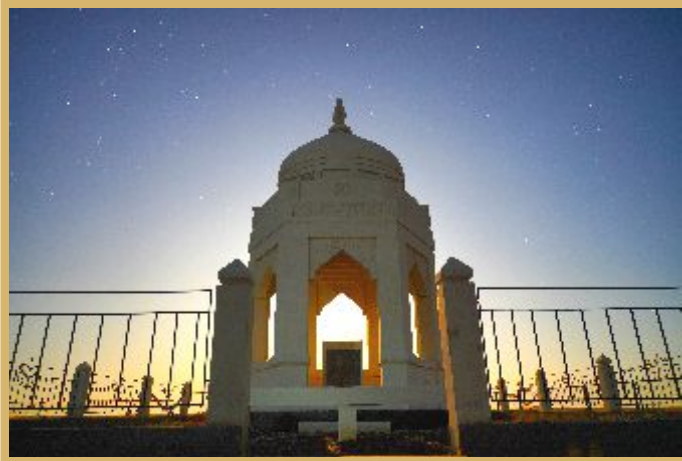
Долина Царей или Таксайская царица

В Западно-Казахстанской области на территории Теректинского района есть своя целая Долина Царей, где захоронены не только великие в свое время полководцы, цари и султаны, но и жрицы, шаманы.

Одна из таких уникальных находок – Таксайская царица, которая на самом деле является жрицей Солнца и прославленной шаманкой. Ее курган был найден западно-

казахстанскими археологами в 2012 году на курганном комплексе Таксай. На самом деле здесь целый комплекс курганов, который состоит из пяти могильников, первая принадлежит Таксайской жрице.

По словам учёных, "золотая принцесса" умерла в возрасте примерно 35-40 лет. На месте ее погребения специалисты нашли золотые серьги, кольца, нагрудные украшения и другие артефакты в количестве около 500 штук. Её платье и покрывало украшала вышивка из золотых нитей. Рядом с ней захоронили двух стражников, что свидетельствует о её высоком социальном статусе.

Мавзолей Гумар Караш

В список сакральных святынь Казахстана вошло место захоронения известного поэта и публициста Гумара Караша.

Гумар Караш легендарный казахский поэт, философ, мастер фольклора, общественный деятель, публицист, был приверженцем политических взглядов алашординцев. Редактировал газету «Казахстан», писал в изданиях «Фикер» и «Казах», руководил

первым в стране педагогическим журналом. Наследие и жизнь Караша до сих пор не изучены полностью, отмечают специалисты. К примеру, многие свои труды он подписывал разными псевдонимами.

Гумар Караш родился в Западно-Казахстанской области в Жанибекском районе. Могила поэта находится на территории Жанибекского района, в Таловском сельском округе.

В 2018 году в рамках программы «Рухани жаңғыру» на родине выдающегося казахского поэта, общественного деятеля, фольклориста Гумара Караша в селе Борсы Жанибекского района был воздвигнут мавзолей.

Алаш-Орда

Музей-штаб Алаш-Орды находится в селе Жымпиты Сырымского района. Здание построено в 1870 году. Расположен на ул.С.Датова. В 1918 – 1920 годы в этом доме находилось и работало правительство Западного отделения государства Алаш Орды, которое возглавлял Жаханша Досмухамедов. Дом двухэтажный, стены саманные, обшитые снаружи

досками, полы, покрытие и стропила деревянные, кровля шиферная. В 2006 году здание отреставрировано, сейчас здесь находится мемориальный музей, посвященный национально-освободительному восстанию 1883-1897 гг. под руководством Сырыма Датова.

Ханская роща

Ханская роща – место, где посвящали в ханы, принимали именитых гостей, снимали фильм, развлекались и воевали. 7 июля 1812 года в присутствии многочисленных гостей султан Бокей был возведен в ханское достоинство. Церемония проходила очень чинно, зачитали указ императора об утверждении Бокея ханом, затем сам новоиспеченный

хан на Коране принял присягу, его облачили в соболью шубу и вручили саблю. После этого над рощей прогремел пушечный салют.

город Уральск

Уральск — город в Европейской части западного Казахстана, на реке Урал (в прошлом — Яик). Уральск является административным центром Западно-Казахстанской области, занимает северную часть Прикаспийской низменности.

Уральск расположен на правом берегу среднего течения реки Урал и на левом

берегу нижнего течения реки Чаган, в живописной степной равнине с высокими и крутыми речными ярами. Правый приток Чагана — река Деркул, протекает рядом с городом и его пригородом — посёлком Деркул. Интенсивно развивается и городская культура Уральска, сегодня городу более 400 лет.

В историческом городе множество зданий сохранились с XIX века: Дом купцов Ванюшиных, Дом Тухватуллиных, Дом-музей Е. Пугачева, Здание кинотеатра им. Гагарина, Храм во имя Покрова Пресвятой Богородицы, Красная мечеть, Дом Карева и другие. Разное время в Уральске побывали А.С. Пушкин, М.А. Шолохов, В.А. Жуковский, В.И.Даль, Л.Н. Толстой, И.А. Крылов, и многие другие выдающиеся деятели культуры, науки и искусства.

озеро Шалкар

Чудесным памятником старины, который оставила в Приуралье, природа является озеро Шалкар. Озеро имеет особую экологическую, научную, культурную и эстетическую ценность.

Озеро расположено в 75 км юго-восточнее г.Уральска в Теректинском районе. Это самый глубокий и крупный

водоем в Западно-Казахстанской области. Средняя глубина 6 м, наибольшая 18 км. Температура воды в июле-августе 24-28 С.

Этот природный водоем очень древний, и его происхождение до сих пор считается спорным. Но наиболее вероятным является «версия» о том, что это остаток бывшего здесь Хвалынского моря, отступившего тысячи лет назад в предел Каспия, поскольку, в отдаленные доисторические времена вся нынешняя Прикаспийская низменность представляла собой сплошное вышеназванное море.

Саркырама

Саркырама – самый маленький водопад в мире

Уникальный природный комплекс с водопадом Саркырама в песках Карагаш расположен в Западном Казахстане в Чингирлауском районе близ поселка Аксуат. Село Аксуат расположено в 130 км от районного центра. Высота каскада Саркырама всего 4 метра. Путь к водопаду

Саркырама проходит по степным дорогам. Этот уникальный уголок природы скрыт от людских глаз в лесной чаще - рукотворном оазисе в степи. Сосны, тополя и березы работники местного лесхоза высадили, чтобы спасти водоем от песков. У этого озера богатая история. Больше века назад местный купец построил здесь плотину и спас уникальный водоем от высыхания.

МЕМЛЕКЕТТІК ҚЫЗМЕТ ЖӘНЕ СПОРТ

"Дені саудың-жаны сау" сондықтан әрбір адам өз денсаулығына жауапты қарағаны жөн. Денсаулық-адам баласының ең басты қазынасы, асқан байлығы өмірінің тірегі. Бұл ұстаным әрбір адамға, әрбір қоғам мүшесіне тиесілі. Мемлекеттік қызметте еңбек ету, жүктеген міндеттерді орындау мінсіз деңсаулықты, төзімділікті талап етеді. Осы орайда мемлекеттік қызметшілердің жүйелі түрде спортпен шұғылдануы, жаттығуы және денені шынықтыруы орынды. Салық органдарының қалыптасқан алғашқы күндерінен бастап Батыс Қазақстан облысы бойынша мемлекеттік кірістер департаменті басшылығы қызметкерлердің дене шынықтыру дайындығына, құрылымдық бөлімдердегі спорт дамуына ерекше көңіл бөледі.

Қызметкерлер арасында кәсіпқой деңгейінде спорт түрлерімен айналысатын спортшылар аз емес. Олар Республикалық, облыстық деңгейде өтетін спорт шараларына қатысады. Әр жылдары Департамент ұжымынан құралған команда бірнеше спорт түрлерінен жүлделі орындарға ие болды.

Атап айтқанда, Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметшілер күніне орайластырылған мемлекеттік қызметшілер арасындағы спартакиадада шағын футболдан Батыс Қазақстан облысы бойынша мемлекеттік кірістер департаменті 2014, 2015, 2019 жылдары 1 орын, қол күресінен 2015 жылы 1 орын, Қазақстан Республикасы тәуелсіздігінің 25-жылдығы және Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметшілер күніне орайластырылған мемлекеттік қызметшілер арасындағы спартакиадада шағын футболдан 2017 жылы 1 орын, баскетболдан әйелдер командасы 2016 жылы 1 орынға ие болды.

Осымен бірге Департамент құрамында жеке жетістіктерге жеткен тұлғалар бар. Атап айтқанда, 2019 жылы өткен Батыс Қазақстан облысы полиция департаменті мен «Динамо» дене шынықтыру және спорт қоғамының самбо күресі бойынша чемпионатына қатысып, 90 кг. салмақта Сырым ауданы бойынша мемлекеттік кірістер басқармасының басшысы Ғұмаров Арман Мұратұлы жеңімпаз атанды.

Қорытындылай келе, Мемлекеттік кірістер департаменті қабырғасында спортқа және салауатты өмір салтын насихаттайтын шараларды өткізуге жұмыстар жалғасын тауып, келешекте жаңа жетістіктер күтетіні анық.

Ильясова Кымбат Каримовна

СПОРТИВНЫЕ ДОСТИЖЕНИЯ

Бытует мнение, что умение стратегически мыслить и решать сложные логические задачи – это удел мужчин. Однако некоторые женщины могут с лёгкостью это опровергнуть. Вот и в вашем коллективе есть такая женщина шахматистка. Это сотрудник Управления по работе с задолженностью ДГД по ЗКО Ильясова Кымбат Каримовна. Обладатель несколько десятков медалей и грамот, настоящий шахматист – налоговый, призер республиканских и областных соревнований.

Наша шахматистка родилась в поселке Каратоба ЗКО в 1963г. Шахматы она любит с детства, играть в шахматы ее научил дядя вместе с братом. В школьные годы она всегда участвовала в соревнованиях за честь школы. Не расставалась с шахматами и в студенческие годы. Шахматная доска с шахматами всегда лежали с личными вещами в чемодане, когда она продолжила учебу в институте г. Тараз. За годы учебы в институте участвовала в составе сборной института на областных и республиканских соревнованиях среди сельскохозяйственных вузов и занимала призовые места.

После окончания института занятия по шахматам не бросила и участвовала на различных соревнованиях и также занимала призовые места.

В 1993 году пришла на работу в органы налоговой службы с тех пор принимает активное участие во всех соревнованиях по шахматам. У нее талант и играет она с большим удовольствием.

Каждый год участвует на спартакиаде между государственными органами в честь работников госслужбы, защищает честь органов государственных доходов, занимает призовые первые места в командном зачете и в личном первенстве.

В 2007 году на спартакиаде по шахматам среди работников гос. доходов в Западном региональном округе, занимала 1-ое место среди женщин и получила номинацию «лучший игрок».

Кроме спартакиады госслужащих принимала участие в различных соревнованиях, которые проводятся на областном уровне. Каждый год участвует на чемпионате области, в своей возрастной категории она всегда первая.

В 2015 году заняла 1 место среди женщин и номинацию «Лучший игрок» на 1-ом республиканском спартакиаде среди работников государственных доходов в городе Астана.

В 2016 году участвовала в республиканском турнире по шахматам в городе Кустанае и в своей возрастной категории 50-65 лет заняла 3 место.

На достигнутом она не останавливается и всегда повышает свое мастерство в этом виде спорта, находит время на получение уроков у известных мастеров области (Мин В.Ю- международный мастер, международный арбитр, тренер высшей категории).

**ШАХМАТИСТ -
ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНОЕ ЛИЦО
КАЗАХСТАНА. МЫ
СОТРУДНИКИ УПРАВЛЕНИЯ
ГОРДИМСЯ, ЧТО СРЕДИ НАС
ЕСТЬ ТАКОЙ СОТРУДНИК И
ЖЕЛАЕМ ЕЙ ДАЛЬНЕЙШИХ
УСПЕХОВ, ЛИЧНЫХ
ДОСТИЖЕНИЙ И ГРОМКИХ
ПОБЕД В СОРЕВНОВАНИЯХ.**

«Жайықмұнай» ЖШС

«Жайықмұнай» ЖШС — Қазақстан Республикасының Инвестициялар жөніндегі мемлекеттік комитеті мен «Жайықмұнай» ЖШС арасындағы 1997 жылғы 31 қазанда қол қойылған Чинарев мұнай-газ конденсаты кен орнында көмірсутегі өнімін барлауға, өндіруге және бөлуге дейін жүргізуге арналған келісімшарт негізінде мұнай және газ өндірумен, сондай-ақ Чинарев кен орнын барлаумен және игерумен айналысатын тәуелсіз компания. Чинарев мұнай-газ конденсат кен орны-Орал геологиялық барлаушыларының соңғы ірі жаңалықтарының бірі. Ол 1991 жылы 4300-5200 метр тереңдіктегі карбонатты шөгінділерден табылды. мұнай-газ

конденсат кен орны Қазақстанның Ресеймен шекарасына жақын орналасқан, оның ағымдағы қорлары - 48,7 млрд.м3 газ және 35 млн. тонна мұнай мен конденсатты құрайды. Компания бүгінде өңір үшін аса маңызды ауқымды әлеуметтік жобалардың қатарында қуаты 54 КВт газ турбиналы электр станциясы үшін бес жыл ішінде тіркелген баға бойынша газ жеткізуді жүзеге асыруда. Кәсіпорынмен ГҚДҚ - 3 құрылысы бойынша жоба енгізілді. Осы жобаны іске қосу кәсіпорынға газ дайындау көлемін жылына 2,5 млрд текше метрге

арттыруға мүмкіндік берді. Осылайша, Батыс Қазақстан облысының басқа өңірлерден көгілдір отын жеткізуге тәуелділігі айтарлықтай төмендейді. Мұнайдың 15% - ы ішкі нарыққа жіберіледі, конденсат негізінен Еуропа елдеріне экспортқа жіберіледі. 2300 тонна сұйытылған көмірсутекті газ облыс мұқтаждарына жіберіледі.

Тек соңғы 3 жылда Жайықмұнай ЖШС – нен 33,3 млрд. теңге көлемінде салық және басқа да төлемдер мемлекет қаржысына түсті ҰҚ-18,4 млрд. теңге, РБ-9,6 млрд. теңге, ЖБ-5,3 млрд. теңге.

КПО Б.В.

1979 жылы ашылған Қарашығанақ кен орны әлемдегі ең ірі газ конденсатты кен орындарының бірі болып табылады. Ол Қазақстанның солтүстік-батысында орналасқан және 280 шаршы шақырымнан астам аумақты алып жатыр. Оның есептелген бастапқы баланстық қорлары 9 миллиард баррель конденсат пен 48 триллион текше фут газды құрайды, ал жалпы бағалау қоры 2.4 миллиард баррель конденсат пен 16 триллион текше фут газдан асады.

Қарашығанақ кәсіпорнының табысты жұмысы бес мұнай-газ өндіруші компания мамандарының кәсіби білімдері мен орасан зор өндірістік тәжірибесіне байланысты: "Эни СпА" (29.25%), "Шелл" (29.25%), "Шеврон" (18%), "ЛУКОЙЛ" (13.5%) және "ҚазМұнайГаз" (10%).

1997 жылы бірлескен кәсіпорын бойынша серіктестер және Қазақстан Республикасы Үкіметінің атынан өкілдік ететін өкілетті орган Қарашығанақ кен орнын игеру мақсатында компания құрды. Қарашығанақты 2038 жылға дейін бірлесіп дамыту шарттарын айқындайтын өнімді бөлу туралы түпкілікті келісімге (ӨБТК) қол қойылды. Осы Келісімге қол қойылған сәттен бастап кен орнын игеруге 28,3 миллиард доллардан астам қаражат инвестицияланды. АҚШ. Техникалық тұрғыдан әлемдегі ең Күрделі кен орындарының бірі болып табылатын Қарашығанақты игеру барысында көмірсутектерді өндірудің ең озық технологиясы қолданылды.

2021 жылы Қарашығанақ кен орнында көмірсутек шикізатын өндіру көлемі мұнай эквивалентіндегі 134,05 млн баррельге жетті. Бұл ретте қойнауқаттық қысымды ұстап тұру үшін газды кері айдау көлемі 10 миллиард текше метрді құрады, бұл шамамен өндірілетін газдың жалпы көлемінің 52,7% - ына сәйкес келеді.

2021 жылы Қарашығанақ кен орнында көмірсутек шикізатын өндіру көлемі мұнай эквивалентіндегі 134,05 млн баррельге жетті. Бұл ретте қойнауқаттық қысымды ұстап тұру үшін газды кері айдау көлемі 10 миллиард текше метрді құрады, бұл шамамен өндірілетін газдың жалпы көлемінің 52,7% - ына сәйкес келеді.

Әлеуметтік-жауапты компания бола отырып, ҚПО өзінің өндірістік қызметі барысында жергілікті халық және жалпы Қазақстан Республикасы үшін барынша жоғары әлеуметтік-экономикалық игіліктерге қол жеткізу мақсатында Қарашығанақ әлеуетінің тиімді пайдаланылуын қамтамасыз етуге ұмтылады.

ҚПО-да атмосфералық ауаның, жерүсті және жерасты суларының, топырақтың жай-күйіне, сондай-ақ қоршаған ортаға эмиссияларға және сарқынды сулардың төгінділеріне толық ауқымды мониторинг жүргізіледі. "Жасыл" технологияларды енгізуге, Қалдықтарды кәдеге жаратуға және қоршаған ортаға шығарындыларды азайтуға бағытталған шараларға ерекше назар аударылады. Бүгінгі таңда ҚПО-ның табиғатты қорғау іс-шараларына салған инвестиция көлемі \$445,4 млн. құрады. ҚПО-да жұмыс істейтін экологиялық және энергетикалық менеджмент жүйелері ұзақ уақыт бойы өзінің тиімділігін және ISO 14001: 2015 және ISO 50001:2018 халықаралық стандарттарына сәйкестігін растайды.

Өндірістік объектілердің технологиялық қауіпсіздігі мен тұтастығы 2021 жылы КПО жұмысының басым бағыттарының бірі болды. Компанияның барлық жерінде қауіпсіздік техникасын қатаң сақтауды, егер жұмыстар қауіпсіз емес түрде жүргізілетін болса, немқұрайлы қарамауды және өзара құрмет көрсетуді талап ететін құтқару және алтын мінез-құлық ережелері енгізілген.

ҚПО Қазақстан Республикасында алғашқылардың бірі болып жергілікті қамтуды дамыту бағдарламасын сәтті енгізді. 2021 жылы тауарларды, жұмыстар мен көрсетілетін қызметтерді сатып алуға арналған ҚПО шарттарындағы жергілікті қамтудың үлесі 68,56% - дан асты, бұл ақшалай мәнде \$564 млн-нан астам соманы құрайды.

Жергілікті персоналды дамыту да ҚПО басымдықтарының бірі болып табылады. 2021 жылы білікті Техникалық персоналдың 98% - ын және басқарушы персоналдың 85% - ын қазақстандық қызметкерлер құрады.

2021 жылғы желтоқсанда ҚПО бизнестің әлеуметтік жауапкершілігі жөніндегі "Парыз-2021" республикалық конкурсының Бас жүлдесіне ие болды, бұл компанияның өңірді әлеуметтік-экономикалық дамыту, өз қызметкерлері үшін қолайлы жағдай жасау және қоршаған ортаны қорғау жөніндегі күш-жігерін мойындау болып табылады.

Соңғы 3 жылда облыс бюджетіне ҚПО б.в. компаниясы мен оның мердігерлік бірлестіктерінен түскен қаржы -81,5% құрады, ал салық пен төлемдер -2 152,6 млрд. теңге болды

ҰҚ-1 661,1 млрд. теңге

РБ-387,0 млрд. теңге

ЖБ-104,5 млрд. теңге

Руководитель Управления
международного сотрудничества
КОЖАБЕРГЕНОВ
Ермек Калиевич

Переговоры по обсуждению вопроса продвижения проекта предварительного онлайн обмена информацией между КГД МФ РК и ГТУ КНР

28 марта 2022 года в режиме видео-конференц-связи состоялись переговоры между КГД МФ РК и ГТУ КНР.

В ходе встречи обсуждены вопросы продвижения проекта предварительного онлайн обмена информацией между Комитетом государственных доходов Министерства финансов Республики Казахстан и Главным таможенным управлением Китайской Народной Республики о товарах и транспортных средствах, перемещаемые через таможенные границы РК – КНР.

Руководитель Управления международного сотрудничества Комитета государственных доходов Министерства финансов Республики Казахстан Е.Кожабергенов информировал, что казахстанская сторона придает особое значение таможенному сотрудничеству с КНР и обратил внимание на реализацию договоренностей, которые были достигнуты 12 ноября 2021 г. по результатам 11-го заседания Подкомитета по сотрудничеству между пунктами пропуска и в области таможенного дела казахстанско-китайского Комитета по сотрудничеству.

Китайская сторона сообщила, что укрепление таможенного сотрудничества между РК-КНР имеет особое значение для ГТУ КНР. Ся Цзюнь отметил, что проект показывает свою эффективность и предоставляет общие выгоды обеим сторонам.

Стороны согласились, что результаты сотрудничества в данной сфере оказывают положительное влияние на увеличение объемов взаимной торговли и инвестиций, ведут к совершенствованию таможенного администрирования, ликвидации излишних административных барьеров.

По итогам встречи стороны выразили уверенность в том, что таможенное сотрудничество между странами продолжит строиться на дружеской основе, а принятые решения будут способствовать повышению эффективности всестороннего взаимодействия.

Переговоры по обсуждению вопросов сотрудничества в рамках развития «Единого окна» между КГД МФ РК и ГТУ КНР

30 марта 2022 года по инициативе китайской стороны в режиме видео-конференц-связи состоялись переговоры между КГД МФ РК и ГТУ КНР.

В ходе встречи обсуждены вопросы сотрудничества в рамках развития «Единого окна» между Комитетом государственных доходов Министерства финансов Республики Казахстан и Главным таможенным управлением Китайской Народной Республики.

Руководитель Управления международного сотрудничества Комитета государственных доходов Министерства финансов Республики Казахстан Е.Кожабергенов отметил, что благодаря внедрению «Единого окна» участникам ВЭД не приходится ходить по различным инстанциям для сбора документов и разрешений. Процессы таможенных процедур ускоряются, а временные и стоимостные издержки участников ВЭД.

Руководитель Управления таможенных операций Комитета государственных доходов Министерства финансов Республики Казахстан Ж.Шаимов ознакомил делегатов китайской стороны о развитии информационной системы «Единое окно» для импортно-экспортных операций. Сообщил, что благодаря «Единому окну» повышается прозрачность действий таможенных и других государственных органов, исключается человеческий фактор при принятии решений.

Ван Ке предложил казахстанской стороне рассмотреть возможные направления сотрудничества в рамках китайской инициативы «Умная таможня, умная граница, умная связь» и способствовать обмену опытом применения «единого окна».

Стороны согласились, что принимаемые меры по обмену опытом в области таможенного администрирования, играют важнейшую роль в сохранении и развитии сотрудничества между службами РК-КНР.

По итогам встречи стороны выразили уверенность в том, что таможенное сотрудничество между странами продолжит строиться на дружеской основе, а принятые решения будут способствовать повышению эффективности всестороннего взаимодействия.

Международные договора и работа с ними:

Соглашение между Правительством Республики Казахстан и Правительством Турецкой Республики об организации информационного обмена и упрощения процедур таможенного контроля (далее – Соглашение) подписано, в ходе государственного визита Президента РК Токаева К-Ж.К. 10 мая 2022 года в г. Анкара. От имени Правительства Республики Казахстана подписано Тлеуберды Мухтар Бескеноулы – Заместителем Премьер-Министра – Министра иностранных дел Республики Казахстан, от имени Правительства Турецкой Республики подписано - Мехмет Муш – Министром торговли Турецкой Республики.

Соглашение заключено в целях повышения эффективности и сокращения сроков проведения таможенного контроля посредством электронного обмена сведениями по товарам и транспортным средствам, перемещаемых между территориями государств Сторон и как результат упрощение процедур таможенного контроля и создания более благоприятных условий для участников внешнеэкономической деятельности.

В соответствии с положениями Соглашения таможенные органы Сторон для реализации данного документа определяют список компетентных должностных лиц, ответственных за реализацию обмена предварительными сведениями и уполномоченных на осуществление прямых контактов, разработают Технические условия обмена информацией и приступят к пилотному проекту по завершении которого таможенные органы Сторон начинают обмен сведениями на регулярной основе.

**Сотрудничество
со Службой таможенного
и пограничного контроля США**

16–20 мая 2022 года состоялся визит делегации из Соединенных Штатов Америки, в состав делегации вошли исполняющий обязанности директора Консультативного отдела глобального таргетинга Службы таможенного и пограничного контроля США (СВР) Джеймс Гарсия, заместитель Директора СВР Александр Киссельбург и менеджер программы СВР Анна Петерсон.

Со стороны КГД МФ РК приняли участие Заместитель Председателя Панбаев А.С., руководитель Управления транзита Жалитов А.А., заместитель руководителя Управления международного сотрудничества Избасарова Р.М., а также структурные подразделения КГД МФ РК.

В ходе переговоров стороны обсудили вопросы Программы Электронного Обмена Данными для Иностранцев (FECDEP), а также получение информации о процедурах импорта и экспорта грузов в Казахстан в целях разработки совместной инициативы, ориентированной на расширение международных грузовых операций. Стороны отметили важность проекта Меморандума представленной представителями США по которому будет дальнейшее взаимодействие.

По итогам встречи стороны отметили, что реализация достигнутых договоренностей придаст положительный импульс в укреплении сотрудничества в таможенной сфере, что в целом положительно повлияет на экономику наших стран.

**Двустороннее сотрудничество и сотрудничество
в рамках Таможенного союза**

В период с 25 по 26 мая текущего года руководство Комитета государственных доходов

Министерства финансов Республики Казахстан приняло участие в международных мероприятиях, проводимых в Кыргызской Республике в городе Бишкеке.

Так, 25 мая т.г. состоялась рабочая встреча Председателя Комитета государственных доходов Министерства финансов Республики Казахстан А.Алтынбаева с Председателем Государственной таможенной службы при Министерстве финансов Кыргызской Республики С.Исабековым.

В рамках встречи стороны обсудили актуальные вопросы двустороннего сотрудничества, в том числе соблюдение унифицированных стоимостных индикаторов риска, выработка подходов мониторинга и анализа распределения импорта товаров из КНР в Казахстан и Кыргызстан.

Вместе с тем, казахстанская делегация ознакомилась с работой ситуационного и кинологического центров.

По итогам встречи, стороны договорились сохранить достигнутый уровень казахстанско-кыргызского сотрудничества и отметили важность проведения подобного рода встреч.

Также, 26 мая т.г. состоялось 38-ое заседание Объединённой коллегии таможенных-служб государств-членов Таможенного союза.

На данном заседании члены Объединённой коллегии обсудили вопросы, связанные с упрощением деятельности уполномоченных экономических операторов, проведением пилотного проекта по обмену электронными документами при транзите, деятельностью мобильных групп Российской Федерации, актуализацией стоимостных индикаторов риска, совершенствованием транспортного контроля на внешней границе ЕАЭС, ввозом физическими лицами товаров в разукomплектованном виде, подтверждением постоянного места жительства физических лиц при временном ввозе в ЕАЭС транспортных средств для личного пользования и др.

В целях выработки единых подходов по итогам заседания принято ряд решений, направленных на оптимизацию совершения таможенных операций и проведения таможенного контроля, единообразия и эффективности применения таможенных процедур.

Вместе с тем, 26 мая т.г. казахстанская делегация приняла участие в Евразийском экономическом форуме с выступлением на панельной дискуссии на тему: «Цифровизация как ключ к успешному развитию таможенного администрирования».

Решение о ежегодном проведении Евразийского экономического форума было принято в октябре 2019 года Главами государств на заседании Высшего Евразийского экономического совета.

БАШАЕВА КАМИЛА АСКАРОВНА

Главный специалист отдела организации деятельности регионального учебного центра Всемирной таможенной организации Учебно-методического центра Комитета государственных доходов Министерства финансов Республики Казахстан.

ДИАГНОСТИЧЕСКАЯ МИССИЯ ВСЕМИРНОЙ ТАМОЖЕННОЙ ОРГАНИЗАЦИИ

В период с 4 по 8 апреля 2022 года Учебно-методическим центром Комитета государственных доходов МФ РК (далее – УМЦ) совместно с Управлением международного сотрудничества КГД и Управлением таможенных операций ДК КГД организована Диагностическая миссия Всемирной таможенной организации (далее – ВТамО) по вопросам прав на объекты интеллектуальной собственности (ПИС) с участием государственных органов Республики Казахстан, связанных с деятельностью в области прав интеллектуальной собственности.

Данную миссию возглавили эксперты ВТамО – Морис Адэфалоу и Горан Богатиновски, а также Директор Регионального офиса по институциональному развитию Европейского региона ВТамО Эсер Ченгел.

Целью миссии являлось составление подробного отчета о состоянии различных инструментов, действующих на национальном уровне и предоставление рекомендаций относительно передовой практики, применимой на национальном уровне, с учетом социально-экономической ситуации, сложившейся в стране.

Работа миссии была открыта вступительными словами заместителя Председателя КГД Джумагулова К. К. и представителей ВТамО.

Миссия включала в себя рабочие сессии и серию официальных визитов. В ходе миссии эксперты ВТамО и представители КГД посетили ряд государственных органов, таких как Национальный институт интеллектуальной собственности, Верховный Суд РК, Министерство здравоохранения РК и международный аэропорт имени Н. Назарбаева. Во время визитов ответственные представители государственных органов выступали с докладом об их деятельности, осуществляемой в области ПИС.

Также для более детального понимания ключевых моментов работы механизмов защиты прав интеллектуальной собственности была организована встреча с правообладателями, входящих в таможенный реестр объектов интеллектуальной собственности РК.

Миссия представила ряд положительных моментов на вопросы таможенного администрирования, а также рекомендации, которые позволят определить новые направления в деятельности по защите прав на объекты интеллектуальной собственности и выработать конкретные механизмы по их реализации.

Ход мероприятия подтвердил плодотворное взаимодействие всех участников миссии и важность дальнейшей перспективы сотрудничества таможенной администрации Казахстана с ВТамО.

Қазақстан республикасы Қаржы министрлігі
Мемлекеттік кірістер комитеті
Оқу – әдістемелік орталығы басшысының орынбасары
ҚАСЫМҚҰЛОВА ЛӘЗЗАТ ТҰРДАҚЫНҚЫЗЫ

Кеден бекеттерінде рентген құрылғыларының бейнелерін талдау кезінде заңсыз тасымалданған тауарларды тәркілеу

Қазақстан Республикасының экономиканы дамытудың инновациялық принципіне көшуі, Қазақстан Республикасының әлемдік шаруашылыққа тиімді ықпалдасуының қолайлы перспективаларын қалыптастыру, сыртқы экономикалық қызмет ауқымының, сипаты мен нысандарының өзгеруі мемлекеттік кірістер қызметін жетілдіру және мемлекеттік кірістер органдарының алдына қойылған міндеттерді шешудің жаңа тәсілдерін әзірлеу үшін алғышарттар қалыптастырды.

Қазақстан Республикасы кірістер органдарының дамуы мемлекеттің кіріс саласындағы мүдделерін қамтамасыз ету, экономикалық қауіпсіздік қатерлеріне қарсы іс-қимыл жасау және сыртқы сауда үшін қолайлы жағдайлар жасау үшін негіз жасады. Одан әрі жетілдіру нормативтік базаны жетілдіруге, кіріс қызметін жаңғыртуға, халықаралық практикада, мемлекеттің сыртқы және ішкі саясатында болып жатқан өзгерістерге жедел ден қоюға мүмкіндік беретін әкімшілендірудің жаңа нысандары мен әдістерін іздеуге негізделген жаңа тұжырымдамалық шаралар базасында қамтамасыз етілуге тиіс.

Сонымен қатар, бұл құбылысқа әкімшілік шаралармен қарсы тұру мүмкін емес. Сондықтан кірістер органдары қызметінің негізгі мақсаттарының бірі өзара байланысты экономикалық, құқықтық, технологиялық және институционалдық міндеттер кешенін іске асыру болып табылады.

Осыған орай, ағымдағы жылдың I - жарты жылдығында аумақтық Мемлекеттік кірістер департаменттерінің рентген құрылғыларымен жұмыс жасайтын операторлары үшін, «Сканерлеуші қондырғыларда жұмыс жасауға және рентген құрылғыларының бейнелерін талдауды үйрету» атты арнайы оқу курсы Алматы және Түркістан қалаларында өтті.

Курстың негізгі мақсаты – шекара бекеттеріндегі бақылау сапасын арттыру және сканерленген суреттерге РТҚ (Рентген-телевизиялық қондырғы) операторлары ұсынған құжаттардың мазмұны туралы ақпаратпен, біліктілік талдауын жүргізу.

Курстың қатысушылары “Rapiscan”, “Rapiscan DV”, “Smith-Heimann” және “Heimann-container” рентген – телевизиялық қондырғылардың негізгі ұғымдарымен таныстырылды.

Оқу барысында түрлі бұрыштарда ұсынылған қауіпті заттарды тануды жақсарту мақсатында, көзге арналған түрлі тапсырмалар қолданылды. Курс тыңдаушылары «Жетісу» кеден бекеті аумағындағы пошта терминалына жиналды. Барлық қатысушылар 3 топқа бөлініп, тапсырмаларды орындады. Келесі тапсырмалар орындалды: РТҚ жұмыс қабілеттілігін тексеру, ЕАЭО кеден одағының аумағына әкелуге тыйым салынған халықаралық пошта жөнелтілімдерін (ХПЖ) іріктеп сканерлеу, ҚР аумағына әкелуге тыйым салынған заттарды анықтау үшін көру жадына арналған тапсырмалар.

Курстың қатысушылары Оңтүстік АЛО "Қазпочта"АҚ, «Жетісу» кеден бекетінде ЕАЭО кеден одағының аумағына әкелуге тыйым салынған халықаралық пошта жөнелтілімдерін (ХПЖ) іріктеп сканерлеп, одан әрі ішінара пошта жөнелтілімдерін тексеру кезінде Қазақстан -Норвегия бағыты бойынша жөнелтілмек болған темекі өнімдері анықталды.

Практикалық тапсырмаларды орындау барысында криптовалюаны өндіру бойынша жабдықтар анықталды (Франция-Қазақстан бағыты).

«Түркістан-КРО-Әуежай» кеден бекетінде өткен практикалық сабақтар барысында алтынды тасымалдау бойынша құқық бұзушылықтар анықталды. «Кеден одағының кедендік шекарасы арқылы жеке тұлғалар өткізетін тауарларды жеке пайдалануға жатқызудың критерийлерін белгілеу туралы» Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2015 жылғы 31 наурыздағы №250 бұйрығына сәйкес бір жеке тұлғаға жеке пайдалануға арналған баж төлемей әуе көлігімен кедендік шекараны кесіп өту кезінде зергерлік бұйымдар мен бағалы металдардың саны 5 заттан аспауы тиіс. Осылайша, кедендік шекара арқылы көп мөлшерде алтынды алып өтуге әрекет жасаған ҚР азаматшасы ұсталды. Тексеру актісі, зергерлік бұйымдар мен бағалы металдарды алу актісі жасалып, бұйымдарды одан әрі сараптау үшін Орталық кеден зертханасына жіберілді.

ГРАЖДАНСКИЙ КОНТРОЛЬ – ТРЕБУЙ ЧЕК

В соответствии с поручениями Главы государства об активизации в период действия моратория инструментов саморегулирования, общественного контроля, в стране проводится акция «Гражданский контроль – требуй чек» по выявлению фактов невыдачи фискальных чеков ККМ либо отказа в приеме оплаты по платежным картам. «Гражданский контроль – требуй чек» разработан в целях усиления общественного контроля «Визуальный осмотр» и призван сократить долю теневой экономики, повысить налоговую культуру и защиту прав потребителей.

В акции «Гражданский контроль – требуй чек» может принять участие любой желающий. Все направленные обращения рассматриваются органами государственных доходов.

Сообщить о фактах нарушения невыдачи фискального чека или отказа в приеме оплаты по платежным картам, можно скачав бесплатное мобильное приложение «WIPON CASHBACK» с App Store и Play market и получить вознаграждение (1000 тенге за минусом ИПН) на баланс телефона в случае подтверждения факта нарушения невыдачи фискального чека.

Для идентификации сведения о предпринимателе покупатель может считать информацию с QR-кода, размещенного в кассовой зоне предпринимателя.

Призываем всех граждан Республики Казахстан выразить свою гражданскую позицию, проявить нулевую терпимость к нарушению закона и активно участвовать в акции «Гражданский контроль – требуй чек». Сообщившим о невыдаче фискального чека ККМ выплачивается вознаграждение.

С февраля 2022 года возобновлена акция «Гражданский контроль – требуй чек» по выявлению фактов невыдачи фискальных чеков ККМ либо отказа в приеме оплаты по платежным картам.

В этом году в рамках акции на «WIPON CASHBACK» поступили 107 жалоб по ЗКО, из них:

- подтверждено 78 жалоб, по которым в отношении предпринимателей были составлены административные протокола в виде предупреждения, также при повторном нарушении были наложены штрафы на сумму 91 620 тенге. Лицам, сообщившим о нарушениях, были выплачены вознаграждения.
- отказано по 12 жалобам (в связи недостаточностью сведений по нарушениям)
- в работе 17 жалоб.

В прошлом году поступило 266 жалоб, из них 64 не подтверждены, по 202 жалоб, по которым в отношении предпринимателей были составлены административные протокола в виде предупреждения, также при повторном нарушении были наложены штрафы на сумму 189 606 тенге.

ҚҚС АСЫП КЕТУІН ҚАЙТАРУ ҚАҒИДАЛАРЫНА ӨЗГЕРІСТЕР ЕНГІЗІЛДІ

Қағидалардағы негізгі өзгерістер қосылған құн салығын оңайлатылған қайтару кезінде тәуекелдерді басқару жүйесін енгізуге қатысты болды, бұл сұр схемаларды қолдану нәтижесінде пайда болған қосылған құн салығының асып кетуін қайтару мүмкіндігін жояды. Бұл туралы Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі хабарлады.

Қаржы министрлігі жаңа қағидалар Салық кодексінің 136 және 429-баптарына сәйкес әзірленгенін және экспорттаушыларға және салық төлеушілердің басқа санаттарына құн салығын қайтару бойынша бюджетпен өзара қарым-қатынастарды реттейтінін атап өтті. Өзгерістер 2022 жылғы 14 сәуірден бастап күшіне енді («Қосылған құн салығының асып кетуін қайтару қағидаларын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2018 жылғы 19 наурыздағы № 391 бұйрығы).

Актіні әзірлеу кезінде бизнес-қауымдастығының ескертулері, ұсыныстары мен ұсынымдары ескерілген. Бұйрық жобасы жария талқылау үшін 2022 жылғы 25 қаңтардан 8 ақпанға дейін legalacts.egov.kz сайтқа орналастырылды. Барлық ескертулер мен ұсыныстарға негізделген жауаптар берілді. Тиісінше, нормативтік құқықтық актілерге өзгерістер енгізудің барлық рәсімдері мен мерзімдері сақталған.

Жаңа қағидаларға сәйкес, енді тексерулер барысында өзара байланысты тараптар арқылы жеткізушілермен өзара есеп айырысуларға талдау жүргізілетін болады, бұл сұр схемаларды қолдану нәтижесінде пайда болған құн салығының асып кетуін қайтару мүмкіндігін жояды.

Сондай-ақ тексерулердің практикалық тәжірибесіне сүйене отырып, қағидаларға мәтіндік тұжырымдардың орнына есептеудің математикалық формулалары енгізілді. Формулалар заңнама нормаларын қолданудың біркелкі практикасын енгізуге ықпал етеді және соманы дұрыс анықтамау қаупін және тексерушінің субъективті бағасын жояды.

Бұдан басқа, бұрын қолданыста болған 15 теріс өлшемшарт 12-ге дейін қысқартылды, сондай-ақ адал өндірушілерді қолдауға бағытталған қосымша 12 оң өлшемшарт енгізілді. Сондай-ақ, өлшемшарттарды есептеу тәртібі жетілдірілді, егер бұрын тәуекел фактісі үшін теріс балл берілсе, жаңа қағидалар бойынша баллдар тәуекел ауқымы бойынша беріледі.

Осылайша, Министрлік жаңа қағидалар оң салық тарихы бар адал өндіруші кәсіпорындарды ынталандыратынына және бизнестің барлық қатысушылары үшін тең жағдай жасауға ықпал ететініне сенімді.

Касательно разработки критериев отнесения операций, проводимых на банковских счетах физических лиц, к операциям, имеющим признаки получения дохода от осуществления предпринимательской деятельности

Министерством финансов Республики Казахстан утвержден Приказ Министра финансов Республики Казахстан «Об утверждении критериев отнесения операций, проводимых на банковских

счетах физических лиц, к операциям, имеющим признаки получения дохода от осуществления предпринимательской деятельности, Правил, формы и срока представления банками второго уровня и организациями, осуществляющими отдельные виды банковских операций, сведений по операциям, проводимым на банковских счетах физических лиц, отнесенным к операциям, имеющим признаки получения дохода от осуществления предпринимательской деятельности» (далее – Приказ).

К критериям отнесения операций имеющих признаки получения дохода от осуществления предпринимательской деятельности относится:

Получение 1 (одним) физическим лицом в течении каждого из 3 последовательных календарных месяцев от 100 (ста) и более разных лиц денежных средств на банковский счет, не предназначенный для осуществления предпринимательской деятельности.

В рамках Налогового кодекса предусматривается, что до 2025 года банки второго уровня будут передавать в органы государственных доходов сведения поэтапно по следующим категориям физических лиц, дополняя уже имеющиеся категории:

1 ЭТАП (с 1 января 2022 года до 1 января 2023 года):

- по государственным служащим и их супругам, а также лицам, приравненным к ним и их супругам.

2-й ЭТАП (с 1 января 2023 года до 1 января 2024 года):

- по работникам бюджетной сферы и их супругам, а также работникам субъектов квазигосударственного сектора и их супругам.

3-й ЭТАП (с 1 января 2024 года до 1 января 2025 года):

- по руководителям, учредителям (участникам) юридических лиц и их супругам, индивидуальным предпринимателям и их супругам.

4-й ЭТАП (с 01.01.2025 г.) – по всем оставшимся категориям населения.

В 2023 году банками второго уровня и организациями, осуществляющими отдельные виды банковских операций, планируется предоставление сведений по лицам 1 этапа.

Отмечаем, что Приказ не затрагивают личные переводы физических лиц, добросовестных налогоплательщиков и нацелены на повышение эффективности при проведении налогового мониторинга, соблюдение норм законодательства Республики Казахстан, и предотвращение ущерба от уклонения от уплаты налогов.

2022 жылғы 1 сәуірден бастап айлық есептік көрсеткішті өзгерту мәселесі бойынша

Ағымдағы жылдың сәуір айында Қазақстан Республикасының Үкіметі ҚР Ұлттық Банкімен бірлесіп Қазақстан Республикасының 2022-2026 жылдарға арналған әлеуметтік-экономикалық даму болжамы шеңберінде 2022 жылғы көрсеткіштерді нақтылау туралы шешім қабылдады.

Мәселен, 2022 жылға инфляция дәлізі 4-6%-дан 8-10%-ға дейін ұлғайды, яғни инфляция өсімі 4%-ды құрады.

Осыған байланысты, «2022-2024 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Қазақстан Республикасының Заңына өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2022 жылғы 12 мамырдағы Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес 2022 жылғы 1 сәуірден бастап барлық әлеуметтік төлемдерді есептеу үшін қолданылатын айлық есептік көрсеткіш 3 063 теңгеден 3 180 теңгеге дейін және ең төменгі күнкөріс деңгейі 36 018 теңгеден 37 389 теңгеге дейін өсті.

Осыны ескере отырып, 2022 жылғы 1 сәуірден бастап зейнетақы төлемдері мен жәрдемақылардың мөлшері қосымша 4%-ға арттырылды.

Жалпы алғанда 2022 жылы зейнетақы төлемдерінің өсуі алдыңғы жылға қарағанда 11%-ды (инфляция деңгейінен 2%-ға оза отырып), базалық зейнетақы төлемі мен жәрдемақылардың өсуі 9%-ды құрады.

Айыппұл санкциялары, салықтар және ҚР заңнамасына сәйкес басқа да төлемдер үшін 2022 жылғы 1 қаңтардан бастап белгіленген 3 063 теңге мөлшеріндегі айлық есептік көрсеткіш қолданылатын болады.

О проводимой работе по противодействию выводу капитала за рубеж в части налогового администрирования

В рамках проводимой работы по противодействию выводу капитала за рубеж, органами государственных доходов по данным Национального Банка Республики Казахстан о транзакциях свыше 50 тысяч долларов США осуществляется налоговый контроль крупных трансграничных переводов граждан Республики Казахстан (средняя сумма переводов превышает 100 млн. тенге).

На сегодняшний день проанализированы платежи с назначением «платежи за товары, недвижимость, ценные бумаги, доли участия» и сформированы уведомления по следующим направлениям:

1) по платежам и переводам на покупку товаров

- ☑ в части занижения доходов – когда сумма доходов, отраженных в декларациях, не соответствует суммам переводов на приобретение товаров, т.е. возникает вопрос о занижении доходов от реализации приобретенных товаров.

При этом вопрос об определении источников происхождения средств не стоит, по установленным фактам таких требований со стороны сотрудников территориальных органов государственных доходов проведена соответствующая разъяснительная работа.

- ☑ о необходимости постановки на учет в качестве индивидуального предпринимателя – так как приобретение физическими лицами товаров за пределами РК на системной основе имеет признаки предпринимательской деятельности.

2) по платежам и переводам на приобретение недвижимости, ценных бумаг и долей участия в уставном капитале юридического лица иностранного государства

В данном случае проводится контроль на предмет отражения в декларации по индивидуальному подоходному налогу (ф.240.00) сведений о наличии недвижимости, доли участия в уставном капитале, ценных бумаг, зарегистрированных за рубежом, а также на предмет возникновения имущественного дохода в связи с реализацией ценных бумаг.

Касательно системы CRS сообщаем, что на сегодня с 18 странами-участниками ОЭСР начат обмен информацией о финансовых счетах, в рамках которых получают данные об остатках денежных средств граждан РК на зарубежных банковских счетах.

Наличие банковских вкладов за рубежом в сумме превышающей 1000-кратный размер МРП приводит к обязательству их отражения в декларации об активах и обязательствах (ф.250.00).

Таким образом, на сегодня единственным вопросом камерального контроля по указанным сведениям является отражение физическими лицами, которые вошли в систему всеобщего декларирования (государственные служащие и приравненные к ним лица и их супруги) таких сведений в декларациях.

Необходимо отметить, что указанные меры направлены на предоставление возможности самостоятельного устранения нарушений, в связи с чем, в случае получения уведомления органов государственных доходов о выявленных нарушениях по результатам камерального контроля, необходимо в течение 30 рабочих дней представить декларацию и (или) уплатить налоги, либо представить пояснение о несогласии с приложением подтверждающих документов.

Жеке пайдалануға арналған тауарларды бажсыз әкелудің құндық және салмақтық шектері өсті

Тауарларды бажсыз әкелудің құндық және салмақтық жаңа ұлғайтылған шектері 2022 жылғы 1 қазанға дейінгі мерзімге қолданылады.

Еуразиялық экономикалық комиссия кеңесі Еуразиялық экономикалық комиссия Кеңесінің 2017 жылғы 20 желтоқсандағы № 107 «Жеке пайдалануға арналған тауарларға байланысты жекелеген мәселелер туралы» Шешіміне өзгерістер енгізу туралы» 2022 жылғы 15 сәуірдегі № 59 Шешім қабылдады.

Шешім ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік 10 күн өткен соң, яғни 2022 жылғы 28 сәуірден бастап күшіне енеді (Еуразиялық экономикалық комиссияның ресми сайтында 2022 жылғы 18 сәуірде жарияланған).

Шешіммен 2022 жылғы 1 қазанға дейінгі мерзімге Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағына әуе көлігінен ерекшеленетін көлік түрлерімен бірге алып жүретін және (немесе) бірге алып жүрмейтін багажда жеке тұлғалар әкелетін жеке пайдалануға арналған тауарларды бажсыз әкелудің құндық және салмақтық шектерін 500 евродан **1000 евроға дейін** және 25 кг-нан **31 кг-ға дейін** арттыру көзделген.

Жеке пайдалануға арналған тауарларды бажсыз әкелу шегін мұндай уақытша арттыру Қазақстан Республикасы, Беларусь Республикасы, Қырғыз Республикасы және Ресей Федерациясы үшін енгізіледі. Армения Республикасында бұл шектер бұрынғы деңгейде қалады.

Көрсетілген кезеңде Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағына әуе көлігінен ерекшеленетін көлік түрлерімен бірге алып жүретін және (немесе) бірге алып жүрмейтін багажда әкелінетін жеке пайдалануға арналған тауарларға **1000 евро және 31 кг шегінде кедендік төлемдер салынуға жатпайды.**

Бұл шек уақытша негізде – 2022 жылғы 1 қазанға дейін ұлғайтылды. Осылайша, 2022 жылғы 28 сәуірден бастап 1 қазанға дейінгі кезеңде, егер багажда әкелінетін жеке пайдалануға арналған тауарлардың құны 1000 евро сомасынан асатын болса және (немесе) олардың салмағы 31 кг-нан асатын болса, алушы кедендік бажды құнының 30% мөлшерінде, бірақ құндық және (немесе) салмақтық нормалардан асып кету бөлігіндегі салмақ бойынша 1 кг үшін 4 евродан кем емес мөлшерде төлеуі қажет.

Пилотный проект по прослеживаемости социально значимых продовольственных товаров и каменного угля

В Комитете государственных доходов запустили пилотный проект по прослеживаемости социально значимых продовольственных товаров и каменного угля. Участники должны будут выписывать электронную счет-фактуру в системе ИС ЭСФ.

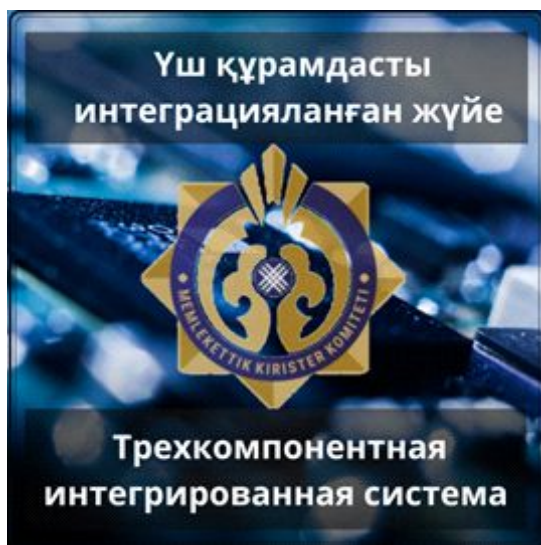
В рамках мер по недопущению роста инфляции, повышения цен на продукты питания и нефтепродукты утвержден приказ Заместителя Премьер-Министра – Министра финансов Республики Казахстан от 13 апреля 2022 года № 405 «Об утверждении Правил реализации пилотного проекта по совершенствованию администрирования прослеживаемых на территории Республики Казахстан социально значимых продовольственных товаров и (или) каменного угля на основании информационной системы электронных счетов-фактур». Новые правила вступили в силу с 29 апреля 2022 года.

Данным приказом предусматривается реализация пилотного проекта до 31 декабря 2022 года в части введения обязанности налогоплательщиков по выписке электронных счетов-фактур (ЭСФ) при реализации социально значимых товаров и угля согласно перечня.

Вместе с тем, при осуществлении розничной реализации вышеуказанных товаров физическим лицам (для личного потребления) выписка ЭСФ не требуется.

В Перечень социально значимых продовольственных товаров (ПП РК от 1 марта 2010 года № 145) входят:

- мука пшеничная первого сорта;
- хлеб пшеничный из муки первого сорта (формовой);
- рожки (весовые);
- крупа гречневая (ядрица, весовая);
- рис шлифованный (круглозерный, весовой);
- картофель, морковь столовая, лук репчатый, капуста белокочанная;
- сахар белый – сахар-песок;
- масло подсолнечное;
- говядина (лопаточно-грудная часть с костями);
- мясо кур (бедренная и берцовая кость с прилегающей к ней мякотью);
- молоко пастеризованное 2,5% жирности в мягкой упаковке;
- кефир 2,5% жирности в мягкой упаковке;
- масло сливочное (несоленое, не менее 72,5 % жирности, без наполнителей и растительных жиров);
- яйцо куриное (I категория);
- соль поваренная пищевая (кроме "Экстра");
- творог: 5 – 9 % жирности.

Үш құрамдасты интеграцияланған жүйе

Салық кодексінің 1-бабының 72-1-тармағына сәйкес үш құрамдасты интеграцияланған жүйе (*бұдан әрі - ҮҚИЖ*) – деректерді тіркеу және беру функциясы бар бақылау-касса машинасынан, қолма-қол ақшасыз төлемдерді қабылдауға арналған жүйеден (құрылғыдан), сондай-ақ сауданы басқаруды, қызметтер көрсетуді, жұмыстар орындауды және тауарлардың есепке алынуын автоматтандыру жүйесімен жарақтандырылған жабдықтан (құрылғыдан) немесе интеграцияланған жүйенің барлық үш құрамдасын алмастыратын бағдарламалық-аппараттық кешеннен тұратын интеграцияланған жүйе.

Бұдан ҮҚИЖ банк карточкалары арқылы, оның ішінде QR-код арқылы сатып алушылармен қолма-қол ақшасыз есеп айырысулар жүргізу кезінде қолданылады.

Есеп айырысулар қолма-қол ақшасыз нысанда бір банктік шоттан екінші банктік шотқа (*төлем тапсырмасын пайдалана отырып және т.б.*) аудару арқылы жүзеге асырылған жағдайда БКМ қолдану талап етілмейді, тиісінше жоғарыда көрсетілген айналымдар ҮҚИЖ пайдаланылатын айналымдарға жатпайды.

Қазақстан Республикасының 2016 жылғы 26 шілдедегі № 11-VI «Төлемдер және төлем жүйелері туралы» Заңының (*бұдан әрі - Заң*) 25-бабының 5-тармағына сәйкес қолма-қол ақшамен төлемді жүзеге асыратын тұлғаның заңды төлем құралы болып табылатын банкноттар және (немесе) монеталар түріндегі қолма-қол ақшаны осы тұлғаның ақшалай міндеттемесі бар тұлғаға нақты беруі болып табылады.

Заңның осы бабының 7-тармағында Қолма-қол ақшасыз төлемдер және (немесе) ақша аударымдары банктік шоттарды пайдалана отырып, сондай-ақ оларды пайдаланбастан теңгемен және шетел

валютасымен төлем құралдары негізінде осы Заңда және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілерінде айқындалған тәртіппен жүзеге асырылады.

Заңның 1 - бабының 55-тармақшасына сәйкес төлем құралы - ақша аударымы соның негізінде немесе ол пайдаланыла отырып жүзеге асырылатын төлем құжаты немесе электрондық төлем құралы болып табылады.

Заңның 1 - бабының 51-тармақшасымен төлем карточкасы - ұстаушысына электрондық терминалдар немесе басқа байланыс арналары арқылы төлемдерді және (немесе) ақша аударымдарын жүзеге асыруға не қолма-қол ақша алуға не валюталарды айырбастауды және төлем карточкасының эмитенті айқындаған және оның шарттарымен басқа да операцияларды жүргізуге мүмкіндік беретін ақпарат қамтылған электрондық төлем құралы болып анықталған.

Осылайша, POS-терминалдарды қолдана отырып төлем карточкаларын пайдалана отырып жасалатын төлемдер қолма-қол ақшасыз төлемдерге жатады.

Салық кодексінің 683 - бабының 2-тармағына сәйкес оңайлатылған декларация негізінде арнаулы салық режимін қолдану кезінде салық кезеңі үшін табыс республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және тиісті қаржы жылының 1 қаңтарында қолданыста болатын АЕК-тің 24 038 еселенген мөлшерінен аспауға тиіс.

Бұл ретте жоғарыда көрсетілген табысқа төмендегі кірістер қосылмайды дара кәсіпкер үш құрамдасты интеграцияланған жүйені міндетті түрде қолдана отырып, қолма-қол ақшасыз есеп айырысу (*төлем карточкаларын пайдалана отырып, Pos-терминалдарды қолдана отырып*) арқылы алған, республикалық бюджет туралы заңда белгіленген және тиісті қаржы жылының 1 қаңтарына қолданыста болатын айлық есептік көрсеткіштің 70 048 еселенген мөлшерінен аспайды.

Осылайша, шекті 70 048 АЕК шегінде ұлғайту ҮҚИЖ міндетті түрде қолданумен төлем карточкаларын (*Pos-терминал*) пайдалана отырып, қолма-қол ақшасыз есеп айырысу бойынша жүргізіледі.

Бұл ретте шекті ұлғайту қолма-қол нысанда, сондай-ақ бір банктік шоттан екінші банктік шотқа (*төлем тапсырмасын пайдалана отырып және т.б.*) аудару арқылы қолма-қол ақшасыз нысанда жүргізілген есеп айырысуларға таралмайтынын атап өткен жөн.

Сондай-ақ ҮҚИЖ қолдану ерікті сипатқа ие екенін және ҮҚИЖ қолдану үшін Салық кодексінде өзге шарттар көзделмегенін хабарлаймыз.

Бағланованың репертуарында әлемдік опера өнерінің туындылары, түрлі елдердің халық әндері мен заманауи композиторлардың әндері бар.

Роза Бағланова – сол дәуірдің ұлттық символы: ол А.Вертинский, Г.Уланова, М.Плисецкая, И.Ильинский, А.Райкин, С.Рихтер, Д.Шафранмен бір сахнада тұрып өнер көрсеткен тұлға. Әнші гастрольдік сапармен Польша, Мажарстан, Австрия, Қытай, Корея, Үндістан, Бирма, Канада, Швеция, Бельгия және т.б. елдерді аралады. Үндістанда әнші Джавахарлал Нерудың қабылдауында болып, Индира мен Раджив Гандимен кездесті.

2021 жылы «Хабар» телеарнасы әншінің өмірі мен шығармашылығы туралы «Бұлбұл» биографиялық көркем телесериалын шығарды.

2007 жылы Роза Бағланованың «Айналайын халқымнан еркелеткен» атты өмірбаяндық кітабы жарық көрді.

Роза Бағланованың 100-жылдығы

2022 жылдың 1 қаңтарында әлемге әйгілі әнші Роза Бағланованың туғанына 100 жыл толды.

Роза Бағланованың өмірі мен шығармашылығы халыққа қалтқысыз қызмет етудің, сахнаға деген адалдықтың және көрерменге деген шексіз құрметтің үлгісі.

Әнші өзінің еңбек жолын Өзбек филармониясының мемлекеттік әйелдер ән-би ансамблінде бастады, содан кейін Мәскеу консерваториясына жолдама алды. Бірақ Ұлы Отан соғысының басталуымен ансамбльмен бірге майданға аттанды.

Роза Бағланованың халық арасына көп тараған ерекше танымал әні Лидия Русланованың репертуарындағы «Ах, Самара-қалашығы» әні еді. Сондай-ақ, Роза

Роза Бағланова туралы көптеген кітаптар мен көркем суреттер жарық көріп, поэтикалық шығармалар жинақталды. Оның есімі Маргарет Тетчер, Элизабет Тейлор және т.б. сияқты ұлы әйелдермен бірге англо-американдық «Кімнің кім екені» энциклопедиясына енген.

Шәкен Айманов атындағы «Қазақфильм» киностудиясы Роза Бағланова туралы әншінің үлкен шығармашылық жолы туралы баяндайтын «Біздің Роза» деректі фильмін түсірді.

Қазақ өнерін дәріптегені үшін көптеген атақтар мен марапаттарға ие болды.

2021 жылғы 23 қарашада ЮНЕСКО-ның 41-ші Бас конференциясының арнайы қарарымен 2022-2023 жылдарға арналған Атаулы күндер күнтізбесі қабылданды. Оған әнші Роза Бағланованың 100 жылдығы кірді.

Редакцияның үндеуі

Біз Сізді бағалаймыз және өзекті, ақпараттық және жан-жақты контент ұсынуға тырысамыз.

Сіз де Веб-журнал мақаларын қалыптастыруға қатыса аласыз: кәсіби өмірдегі оқиғаларды баяндау немесе Мемлекеттік кірістер органдарының қызметін жетілдіру бойынша ұсыныстарды енгізе аласыз.

ЕСКЕРТУ. «Бұқаралық ақпарат құралдары туралы» Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 23 шілдедегі № 451-І Заңына сәйкес, ұсынылатын материалдарға (баптарға) қойылатын талаптар:

- Мақала атауы мен авторлығын (тең авторлығын) көрсету.
- Бұқаралық ақпарат құралдарындағы материалдарды пайдаланған кезде автор мен дереккөзді көрсету міндетті.
- Мақалада пайдаланылған таңбалар саны 3000-нан аспауы керек.
- Қазақстан Республикасының конституциялық құрылысын күштеп өзгертуді, тұтастығын бұзуды, мемлекет қауіпсіздігіне нұқсан келтіруді, соғысты, әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық, діни, тектік-топтық және рулық астамшылықты, қатыгездікке табынуды, зорлық-зомбылықты насихаттауды немесе үгіттеуді қамтитын ақпаратқа тыйым салынады.
- Мемлекеттік құпияларды немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын мәліметтерді жария етуге, экстремизмді немесе терроризмді насихаттауға және ақтауға, терроризмге қарсы операцияларды жүргізу кезеңінде олардың техникалық тәсілдері мен тактикасын ашатын ақпаратты таратуға, есірткі құралдарын, психотроптық заттарды, сол тектестер мен прекурсорларды, сондай-ақ қатыгездікке, зорлық-зомбылыққа бас ұруды насихаттауға тыйым салынады.

Біздің жұмысымыз туралы пікіріңізді немесе тілегіңізді umc01@mail.ru поштамызға жіберсеңіз, риза боламыз!

Әлеуметтік желілер:

Обращение редакции

Мы ценим Вас и стремимся сделать максимально актуальный, информативный и разносторонний контент.

Вы можете принять участие в формировании статей Веб-журнала, осветить события из профессиональной жизни и внести предложения по совершенствованию деятельности органов государственных доходов.

ПРИМЕЧАНИЕ. В соответствии с Законом Республики Казахстан от 23 июля 1999 года № 451-І «О средствах массовой информации», имеются следующие требования к предоставляемым материалам (статьям):

- Указание названия статьи и авторства (соавторства).
- При использовании материалов из средств массовой информации - указание автора и источника обязательно.
- Количество символов, использованных в статье не должно превышать 3000.
- Запрещается информация, содержащая пропаганду или агитацию насильственного изменения конституционного строя, нарушения целостности Республики Казахстан, подрыва безопасности государства, войны, социального, расового, национального, религиозного, сословного и родового превосходства, культа жестокости, насилия и т.п.
- Разглашение сведений, составляющих государственные секреты или иную охраняемую законом тайну, пропаганда и оправдание экстремизма или терроризма, распространение информации, раскрывающей технические приемы и тактику антитеррористических операций в период их проведения, пропаганда наркотических средств, психотропных веществ, их аналогов и прекурсоров, а также культа жестокости, насилия запрещаются.

Будем благодарны, если направите отзыв, пожелание или комментарий о нашей работе на почту: umc01@mail.ru.

Социальные сети:

MEMLEKETTİK KIRISTER KOMITETI

Бейсенбі, 30 маусым 2022 жылы
Журнал 2020 жылдан бастап шығарылады
Нұр-Сұлтан қ., Республика даңғ. 60,
ҚР ҚМ МКК ӨӘО, 010000
Тел/факс: (7172) 39-66-09
E-mail: umc01@mail.ru
www.kgd.gov.kz